

Obrona Lwowa 1939

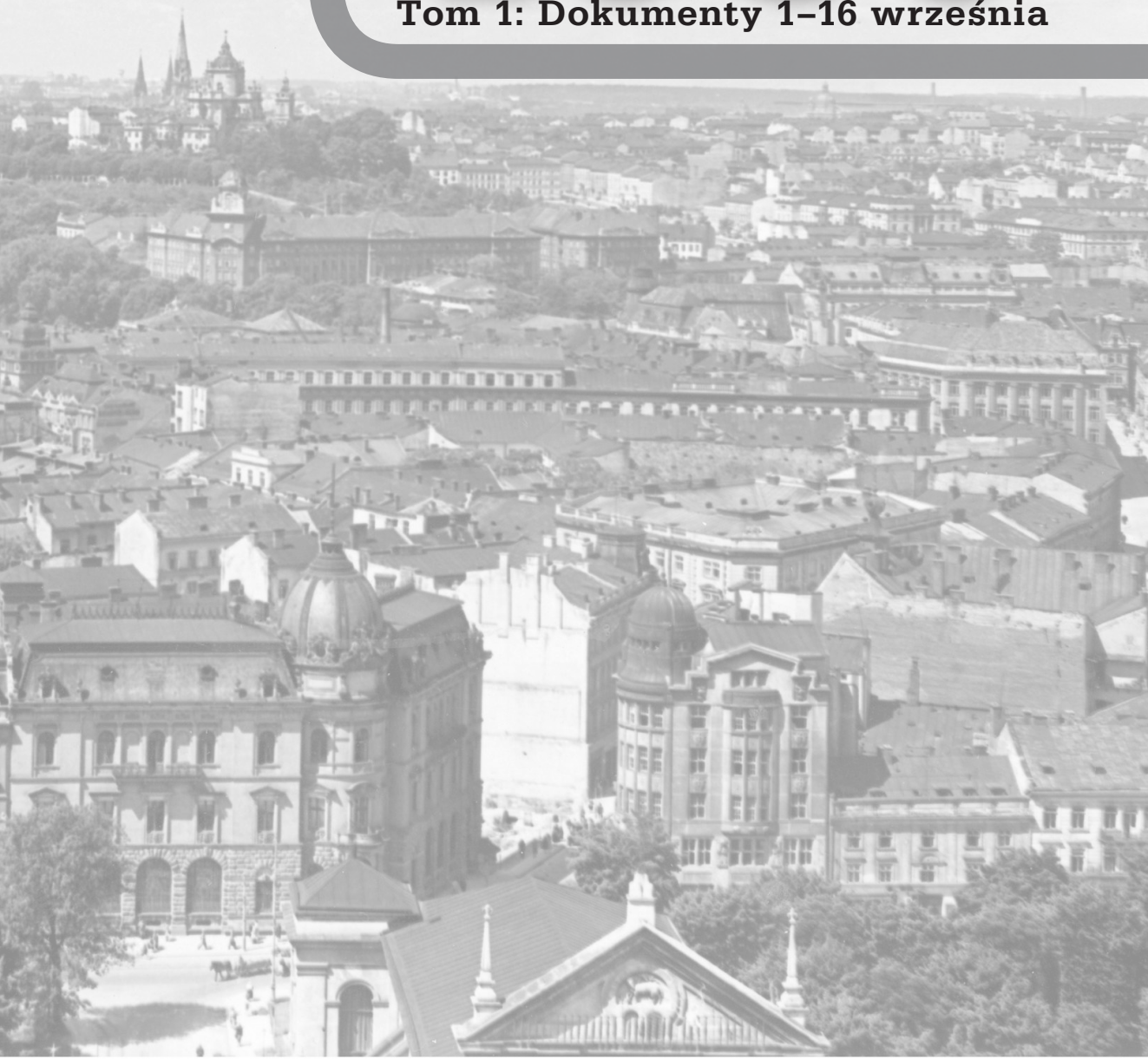

Warszawa 2018

TETRAGON

Obrona Lwowa 1939

Tom 1: Dokumenty 1-16 września

Recenzenci

prof. dr hab. Stanisław Jaczyński, prof. dr hab. Wojciech Włodarkiewicz

Redakcja naukowa tomu

Andrzej Wesołowski

Współpraca merytoryczna

Ryszard Dalecki, Zbigniew Moszumański, Ryszard Rybka, Tadeusz Zawadzki

Korekta

Natalia Bujniewicz

Projekt graficzny

Teresa Oleszczuk

Skorowidze

Łukasz Przybyło

DTP

Tadeusz Zawadzki

Na okładce i na stronie tytułowej: Panorama Lwowa (NAC)

Copyright © 2018 by Tetragon

Druk i oprawa

Sowa Sp. z o.o.

<http://www.sowadruk.pl/>

ISBN 978-83-63374-64-8

Spis treści

Wprowadzenie	19
„Pościg do Lwowa”.....	20
Opanowanie przez 1 Dywizję Górską Kortumowej Góry oraz Hołoska i Zboisk (13 IX 1939 r.).....	27
Siły załogi Lwowa na początku walk i ich narastanie.....	31
Skład załogi Lwowa.....	37
Obrona Lwowa 15–22 IX: obraz ilościowy załogi i jej rozmieszczenie.....	64
Sztab obrony Lwowa.....	72
Okrążenie Lwowa od zachodu i południa przez oddziały 1 Dywizji Górskiej.....	
Położenie oddziałów niemieckich na tych odcinkach w dniach 13–18 IX 1939 r.....	81
Działania zaczepne załogi Lwowa i 10 BK przeciwko grupie „Schörner” (14–17 IX 1939 r.).....	90
Losy dokumentacji obrony Lwowa.....	118
Wykaz skrótów	124
Dokumenty 1–16 września	127
1. 1939, 1 września, godz. 21.00. Fragment meldunku sytuacyjnego Wydziału Bezpieczeństwa Departamentu Dowodzenia Ogólnego MSWojsk.....	127
2. 1939, 1–11 września, Komenda OPL Miasta Lwowa. Rejestracja wypadków w czasie napadu lotniczego i wydanych zarządzeń.....	128
3. 1939, 2 września, godz. 7.00. Fragment dziennego meldunku sytuacyjnego Wydziału Bezpieczeństwa Departamentu Dowodzenia Ogólnego MSWojsk.....	135
4. 1939, 2 września, godz. 15.00. Fragment meldunku sytuacyjnego Wydziału Bezpieczeństwa Departamentu Dowodzenia Ogólnego MSWojsk.....	136
5. 1939, 3 września, godz. 15.00. Fragment meldunku sytuacyjnego nr 12 Wydziału Bezpieczeństwa Departamentu Dowodzenia Ogólnego MSWojsk.....	136

6. 1939, 3 września, godz. 21.00. Fragment meldunku sytuacyjnego nr 13 Wydziału Bezpieczeństwa Departamentu Dowodzenia Ogólnego MSWojsk.	137
7. 1939, 3 września. Zarządzenie komendanta Garnizonu i dowódcy Ośrodka Lwów ppłk. Jana Chodźko-Zajko w sprawie meldunków sytuacyjnych, l. 532/tj.opł 39	137
8. 1939, 4 września. Fragment meldunku sytuacyjnego nr 14 Wydziału Bezpieczeństwa Departamentu Dowodzenia Ogólnego MSWojsk.	138
9. 1939, 4 września, godz. 14.00. Fragment meldunku sytuacyjnego nr 15 Wydziału Bezpieczeństwa Departamentu Dowodzenia Ogólnego MSWojsk.	139
10. 1939, 4 września, godz. 16.00. Fragment meldunku uzupełniającego do meldunku sytuacyjnego nr 15 Wydziału Bezpieczeństwa Departamentu Dowodzenia Ogólnego MSWojsk.	139
11. 1939, 4 września. Pismo Naczelnego Dowódcy Lotnictwa i Obrony Powietrznej gen. bryg. Józefa Zająca do Szefa Komunikacji Wojskowych gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego w sprawie uruchomienia transportu 134 dywizjonu artylerii przeciwlotniczej z Łodzi do Lwowa.	139
12. 1939, [4] września. Zarządzenia Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego dla II eszelonu Ministerstwa Komunikacji (SK II), podpisane przez mjr. dypl. Leona Nowosiłskiego, w sprawie uruchomienia transportów 35 Dywizji Piechoty Rezerwowej do pierwszego rejonu przeznaczenia	140
13. 1939, [4] września. Pismo Szefa Komunikacji Wojskowych, podpisane z rozkazu przez mjr. dypl. Leona Nowosiłskiego, do dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza, l. 2431/8.	141
14. 1939, 5 września, godz. 2.10. Telegram Szefa Komunikacji Wojskowych gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego do dowódcy Okręgu Korpusu III (Grodno), z odpisem dla Komendanta Załadowczego Wilno, w sprawie uruchomienia transportów 35 Dywizji Piechoty Rezerwowej, l. 2431/5	141
15. 1939, 5 września, godz. 5.35. Telegram Szefa Komunikacji Wojskowych gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego do dowódcy Okręgu Korpusu IX (Brześć), l.2431/17Kom.tj.39	142
16. 1939, 5 września, godz. 4.10. Telegram Szefa Komunikacji Wojskowych gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego do dowódcy Okręgu Korpusu VI (Lwów)	143
17. 1939, 5 września, godz. 21.45. Meldunek sytuacyjny dowódcy obrony przeciwlotniczej Okręgu Korpusu VI płk. Leona Dębskiego za dzień 5 IX godz. 20 do dowódcy obrony przeciwlotniczej MSWojsk.	144
18. 1939, 7 września, godz. 11. Fragment meldunku sytuacyjnego nr 17 Departamentu Dowodzenia Ogólnego MSWojsk.	145
19. 1939, 7 września, godz. 9.15. Meldunek sytuacyjny Dowództwa Okręgu Korpusu VI (Lwów) podpisany przez szefa sztabu OK płk. dypl. Ludwika Rudkę – stan na godz. 6.00, l.7126/tj.bezp.	145
20. 1939, 7 września, godz. 15.15. Meldunek sytuacyjny Dowództwa Okręgu Korpusu VI (Lwów), nadany przez szefa sztabu OK płk. dypl. Ludwika Rudkę, l.7116/tj.bezp.	146
21. 1939, 7 września, godz. 8.15. Meldunek sytuacyjny Dowództwa Okręgu Korpusu VI (Lwów), podpisany przez ppłk. Wiktora Heina z Dowództwa Obrony Przeciwlotniczej OK, l.7584/tj.opł 39	146
22. 1939, [8] września. Zarządzenie Dowództwa Lotnictwa MSWojsk. dla dowódcy Bazy Lwów, podpisane przez płk. Edwarda Lewandowskiego, w sprawie oddania do dyspozycji Bazy ekipy pracowników fabryki samolotów RWD	147
23. 1939, 8 września, godz. 8.45. Meldunek sytuacyjny Dowództwa Okręgu Korpusu VI (Lwów)	147
24. 1939, 8 września, godz. 13.50. Meldunek sytuacyjny Dowództwa Okręgu Korpusu VI (Lwów)	148
25. 1939, 8 września, godz. 22.00. Fragment meldunku sytuacyjnego Wydziału Bezpieczeństwa Departamentu Dowodzenia Ogólnego MSWojsk.	148

26. 1939, 8 września. Meldunek sytuacyjny SK II dla SK I, przekazany z Chełma Lubelskiego do Oddziału Ruchu w Brześciu n. Bugiem	148
27. 1939, 8 września, godz. 24.00. Meldunek sytuacyjny dyrekcji kolejowej we Lwowie dla SK I – SK II z godz. 14.00, podpisany przez dyrektora inż. Aleksandra Tyszkę	149
28. 1939, 8 września. Cywilna straż bezpieczeństwa	150
29. 1939, 9 września, godz. 2.00. Rozkaz szefa Sztabu Naczelnego Wodza dla dowódcy 35 Dywizji Piechoty Rezerwowej, podpisany przez II zastępcę szefa sztabu płk dypl. Józefa Jaklicza, l.9/2/III.Op.	150
30. 1939, 9 września. Zarządzenie Naczelnego Kwatermistrza Sztabu Naczelnego Wodza płk. dypl. Józefa Wiatra dla dowódcy Okręgu Korpusu nr VI (Lwów) w sprawie zmiany rozmieszczenia składnic uzbrojenia na terenie OK VI, l. 1004/15.IV.Kwat.Tj.	150
31. 1939, 9 września. Meldunek wewnętrzny Wydziału II b Oddziału II Sztabu Naczelnego Wodza	151
32. 1939, [9] września. Zarządzenia Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego dla DOKP Wilno z odpisem dla SK II	152
33. 1939, 9 września, godz. 1.40. Telegram Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego do dowódcy OK III (Grodno) w sprawie uruchomienia transportów zgrupowania „Grodno” w kierunku Lwowa, l.4/16 tj.kom.	152
34. 1939, 9 września, godz. 2.30. Zarządzenie Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego dla DOKP Wilno z odpisem dla SK II w sprawie uruchomienia transportów 35 Dywizji Piechoty Rezerwowej z rejonu Bielska Podlaskiego w kierunku Lwowa	153
35. 1939, [9] września. Zarządzenie Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego dla dowódcy 35 Dywizji Piechoty Rezerwowej płk. dypl. Jarosława Szafrana w sprawie ponownego załadowania dywizji i przewiezienia jej do Lwowa	154
36. 1939, [9] września. Telegram SK II dla DOKP Radom (w Lublinie) z odpisem dla II eszelonu Ministerstwa Komunikacji, w sprawie transportów jednostek do Lwowa.	154
37. 1939, 9 września. Telegram Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego dla DOKP Lwów, z odpisem dla II eszelonu Ministerstwa Komunikacji	154
38. 1939, 9 września, godz. 22.30. Depesza Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego do DOKP Wilno	155
39. 1939, 9 września, godz. 22.30. Depesza Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego do pomocnika dyrektora DOKP Lwów ppłk. dypl. Stanisława Turka	155
40. 1939, 9 września, godz. 22.20. Depesza Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego dla DOKP Lwów	155
41. 1939, 9 września, godz. 22.20. Depesza Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego do dowódcy Okręgu Korpusu VI (Lwów)	156
42. 1939, 9 września, godz. 3.20. Meldunek sytuacyjny DOKP Lwów dla Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza z godz. 2.00, podpisany przez dyrektora inż. Aleksandra Tyszkę	156
43. 1939, [9] września. Rozmowa juzowa między Nacelnym Dowództwem Lotnictwa i Obrony Powietrznej w Brześciu n. Bugiem a Dowództwem Lotnictwa MSWojsk. we Lwowie.	156
44. 1939, 9 września, godz. 11.40–12.02. Rozmowa juzowa Dowództwa Lotnictwa MSWojsk. we Lwowie z Nacelnym Dowództwem Lotnictwa i Obrony Powietrznej w Brześciu n. Bugiem.	158
45. 1939, 9 września. Rozkaz dowódcy Okręgu Korpusu nr VI (Lwów) gen. bryg. Władysława Langnera w sprawie utworzenia kordonu na linii Żółkiew – Janów – Wereszyca – Gródek Jagielloński – Komarno.	158

46. 1939, 9 września. Rozkaz dowódcy Okręgu Korpusu nr VI (Lwów) dla komendanta Straży Granicznej w Rawie Ruskiej płk. Stanisława Klementowskiego w sprawie przejścia oddziałów Straży Granicznej pod jego rozkazy	160
47. 1939, 10 września, godz. 6.00. Fragment meldunku sytuacyjnego nr 14 Wydziału II b Oddziału II Sztabu Naczelnego Wodza	161
48. 1939, 10 września. Odpis depezy szefa II eszelonu Szefostwa Komunikacji Naczelnego Wodza (SK II), I wiceministra komunikacji Juliana Piaseckiego do Szefostwa Komunikacji Naczelnego Wodza (SK I), dowódcy Armii „Małopolska” gen. dyw. Kazimierza Fabrycego oraz dowódcy Okręgu Korpusu III (Grodno) gen. bryg. Józefa Olszyny-Wilczyńskiego, przesłany przez szefa I eszelonu gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego do wiadomości szefa Oddziału III Sztabu Naczelnego Wodza.	162
49. 1939, 10 września, godz. 18.00. Fragment meldunku sytuacyjnego nr 15 Wydziału II b Oddziału II Sztabu Naczelnego Wodza	163
50. 1939, [10] września. Depesza Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego do DOKP Lwów z odpisem dla SK II	163
51. 1939, [10] września, godz. 14.20. Telegram Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego do dowództwa Armii „Karpaty”	164
52. 1939, 10 września, godz. 20.05. Telegram Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego dla Komendanta Załadowczego w Grodnie ppłk. dypl. Zygmunta Cetnerowskiego	164
53. 1939, 10 września, godz. 20.05. Telegram Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego do szefa kolejnictwa Armii „Karpaty”	164
54. 1939, [10] września. Telegram dowódcy Okręgu Korpusu IX (Brześć n. Bugiem), podpisany przez płk. dypl. Mikołaja Łapickiego, do Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza w sprawie uruchomienia transportu dowództwa grupy kompanii asystencyjnych nr 8	165
55. 1939, 10 września. Rozkaz Dowódcy Lotnictwa MSWojsk. gen. bryg. Władysława Kalkusa dla dowódcy kompanii lotniskowej Bazy nr 2 z 2 Pułku Lotniczego.	165
56. 1939, 10 września. Rozkaz Dowódcy Lotnictwa MSWojsk. gen. bryg. Władysława Kalkusa do wycofania Bazy nr 6 Pułku Lotniczego ze Lwowa	165
57. 1939, 10 września. Meldunek dowódcy Bazy nr 6 z 6 Pułku Lotniczego we Lwowie ppłk. dypl. pil. Franciszka Haberka dla dowódcy Lotnictwa MSWojsk.	166
58. 1939, 10 września. Rozkaz dowódcy Okręgu Korpusu nr VI (Lwów) gen. bryg. Władysława Langnera dla gen. bryg. Stefana Dembińskiego w sprawie zorganizowania osłony na południowym wschodzie	166
59. 1939, 10 września. Rozkaz dowódcy Obrony Obszaru Lwowa gen. dyw. Rudolfa Pricha dla płk. dypl. Stefana Iwanowskiego w sprawie zorganizowania obrony obszaru Rawy Ruskiej	167
60. 1939, 11 września. Rozkaz Ministra Spraw Wojskowych, podpisany przez gen. bryg. Janusza Głuchowskiego, w sprawie zorganizowania zapory wzdłuż Prypeci, Bugu, Wereszycy i Dniestru.	168
61. 1939, 11 września. Rozkaz Ministra Spraw Wojskowych, podpisany przez gen. bryg. Janusza Głuchowskiego, dla generałów Tadeusza Kossakowskiego i Kazimierza Sawickiego w sprawie zorganizowania obrony odcinków na Bugu, Wereszycy i Prypeci, DDO MSWojsk.. . . .	168
62. 1939, 11 września, godz. 12.20. Fragment rozmowy pomocnika dowódcy Okręgu Korpusu III (Grodno) płk. dypl. Bohdana Hulewicza z mjr. dypl. Zbigniewem Dudzińskim z Oddziału III Sztabu Naczelnego Wodza w sprawie transportów Grupy „Grodno”	169
63. 1939, [11] września. Notatka kpt. Józefa Cwynara zawierająca dyspozycje Szefostwa Komunikacji Naczelnego Wodza dotyczące skierowania batalionu moździerzy chemicznych z rejonu Brześcia do Lwowa.	170

64. 1939, 11 września, godz. 11.30. Rozkaz dowódcy Grupy Obrony Obszaru Lwowa gen. dyw. Rudolfa Pricha dla dowódcy baonu w Basiówce	170
65. 1939, 11 września, godz. 17.00. Rozkaz operacyjny nr 1 dowódcy Obrony Obszaru Lwowa gen. dyw. Rudolfa Pricha	171
66. 1939, 11 września, godz. 18.00. Rozkaz szczególny dowódcy Obrony Obszaru Lwowa gen. dyw. Rudolfa Pricha dla dowódcy obrony linii Wereszycy ppłk. Ludwika Dmyszewicza w sprawie wydłużenia lewego skrzydła obrony	174
67. 1939, 11 września. Rozkaz dowódcy Obrony Obszaru Lwowa gen. dyw. Rudolfa Pricha dla mjr. dypl. Rościsława Polikowskiego	175
68. 1939, 11 września, godz. 7.20, Stradcz, przy szosie. Meldunek sytuacyjny ppłk. Ludwika Dmyszewicza dla dowódcy Obrony Obszaru Lwowa gen. dyw. Rudolfa Pricha	175
69. 1939, 11 września, godz. 14.55, Rawa Ruska. Odpis fonogramu ppłk. Stanisława Klementowskiego dla dowódcy Obrony Obszaru Lwowa gen. dyw. Rudolfa Pricha	176
70. 1939, 11 września, godz. 15.30, Stradcz. Meldunek sytuacyjny dowódcy obrony odcinka Wereszycy ppłk. Ludwika Dmyszewicza dla dowódcy Obrony Obszaru Lwowa gen. dyw. Rudolfa Pricha	176
71. 1939, 11 września, 17.30, Ławrów. Fonogram dowódcy 3 Brygady Górskiej płk. Jana Kotowicza do dowódcy Obrony Obszaru Lwowa gen. dyw. Rudolfa Pricha o sytuacji w rejonie Sambora	177
72. 1939, 11 września, Szpital Wojenny Lwów, ul. Kurkowa 31. Meldunek płk. dypl. Jana Przyzińskiego dla dowódcy Obrony Obszaru Lwowa gen. dyw. Rudolfa Pricha o sytuacji w rejonie Stryja i Drohobycza	177
73. 1939, 11 września, godz. 16.00, Rawa Ruska. Meldunek o sytuacji w Rawie Ruskiej, przekazany do DOK VI przez dowódcę obrony przeciwlotniczej Okręgu Korpusu VI płk. Leona Dębskiego	178
74. 1939, 11 września, godz. 23.40, Żółkiew. Zapis telefonogramu rtm. Józefa Murasika, dowódcy zgrupowania szwadronów kawalerii „Niemirow”, zawierającego meldunek sytuacyjny dla dowódcy Obrony Obszaru Lwowa gen. dyw. Rudolfa Pricha	178
75. 1939, 12 września, godz. 14.00. Meldunek sytuacyjny dowódcy Frontu Południowego gen. broni Kazimierza Sosnkowskiego dla Naczelnego Wodza	178
76. 1939, 12 września. Odezwa prezydenta Lwowa dr. Stanisława Ostrowskiego do mieszkańców	181
77. 1939, 12 września. Odezwa gen. dyw. Władysława Jędrzejewskiego zachęcająca do wstępowania do Straży Bezpieczeństwa	181
78. 1939, 12 września. Rozkaz szczególny dowództwa Obrony Obszaru Lwowa dla dowódcy obrony linii Wereszycy ppłk. Ludwika Dmyszewicza (Zgrupowanie „D”) w sprawie przydziału artylerii, zabezpieczenia lewego skrzydła, ew. zmiany m.p. dowództwa zgrupowania oraz wykorzystania kompanii asystencyjnych do zadań policyjnych	182
79. 1939, 12 września, godz. 12.40. Zarządzenie dowódcy Obrony Obszaru Lwowa gen. dyw. Rudolfa Pricha dla dowódcy Obrony Lwowa gen. bryg. Franciszka Sikorskiego w sprawie przydzielenia ppłk. Maksymiliana Landaua na dowódcę artylerii obrony Lwowa	183
80. 1939, 12 września. Rozkaz dowódcy Obrony Obszaru Lwowa gen. dyw. Rudolfa Pricha dla dowódcy 42 dywizjonu artylerii lekkiej do przejścia do lasu pod Winnikami	184
81. 1939, 12 września, godz. 10.20, Kalinów. Rozkaz pościgowy nr 1 dowódcy grupy pościgowej 1 Dywizji Górskiej płk. Ferdinanda Schörnera	184
82. 1939, 12 września, godz. 17.30. Rozkaz dowódcy Grupy Obrony Lwowa gen. bryg. Franciszka Sikorskiego do dowódców batalionów w Zboiskach, nakazujący maszerowanie do Lwowa	185
83. 1939, [12–13] września. Sztab Dowództwa Grupy Obrony Lwowa.	
Luźne notatki dot. wydanych zarządzeń	186

84. 1939, 12 września, godz. 23.00. Rozkaz operacyjny nr 1 dowódcy Grupy Obrony Lwowa gen. bryg. Franciszka Sikorskiego na dzień 13 IX 1939 r., podpisany z rozkazu przez szefa sztabu ppłk. dypl. Kazimierza Rzyzińskiego	186
85. 1939, 12 września. Pismo szefa sztabu Dowództwa Obrony Lwowa ppłk. dypl. Kazimierza Rzyzińskiego do dowódcy OK VI gen. bryg. Władysława Langnera	188
86. 1939, 12 września, godz. 8.00. Meldunek gen. dyw. Rudolfa Pricha dla dowódcy Frontu Południowego o położeniu na Obszarze Obrony Lwowa	188
87. 1939, 12 września, godz. 10.30. Meldunek sztabu grupy obrony rejonu Lwowa dla dowództwa Frontu Południowego przekazany przez ppłk. dypl. Kazimierza Bieńkowskiego	190
88. 1939, 12 września, godz. 9.15. Meldunek sytuacyjny Dowództwa Obrony Lwowa, podpisany przez szefa sztabu ppłk. dypl. Kazimierza Rzyzińskiego, dla dowódcy Obrony Obszaru Lwowa gen. dyw. Rudolfa Pricha.	190
89. 1939, 12 września. Pismo szefa sztabu Dowództwa Grupy Obrony Lwowa, podpisane z rozkazu przez mjr. dypl. Hilarego Kossaka, do dowódcy Okręgu Korpusu VI o przydzielenie plutonu telefonicznego i połączenie z centralą Dowództwa Okręgu Korpusu.	191
90. 1939, 12 września. Pismo szefa sztabu Dowództwa Grupy Obrony Lwowa ppłk. dypl. Kazimierza Rzyzińskiego, podpisane przez mjr. dypl. Hilarego Kossaka, do komendanta Korpusu Kadetów nr 1 we Lwowie o przydzielenie maszynistki	191
91. 1939, 12 września. Pismo szefa sztabu Dowództwa Obszaru Obrony Lwowa ppłk. dypl. Kazimierza Rzyzińskiego do dowódcy OK VI	191
92. 1939, 12 września. Obsada oficerska Dowództwa Artylerii Obrony Lwowa.	192
93. 1939, 12 września. Oddział III Naczelnego Wodza – notatka pt. Wiadomości od kpt. Edwarda Kreysera z Departamentu Artylerii MSWojsk., który przyjechał ze Lwowa 12 IX godz. 11.00.	192
94. 1939, 13 września, godz. 7.00. Notatka sporządzona w Oddziale III Sztabu Naczelnego Wodza z rozmowy z szefem sztabu Frontu Południowego pt. „Sytuacja w rejonie Lwowa według osobistych relacji płk. dypl. Bronisława Rakowskiego”	193
95. 1939, [13] września. Notatka Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego dla gen. broni Kazimierza Sosnkowskiego.	194
96. 1939, 13 września, godz. 17.30. Fonogram mjr. Antoniego Gaca, przyjęty przez mjr. dypl. Józefa Klepaczkę, w sprawie przetransportowania do Lwowa kompanii czołgów 7 TP	195
97. 1939, 13 września, godz. 21.25. Telegram Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego do gen. broni Kazimierza Sosnkowskiego informujący o skierowaniu do jego dyspozycji kompanii czołgów lekkich z Brześcia n. Bugiem	195
98. 1939, 13 września, godz. 17.45. Zarządzenie mjr. dypl. Adama Morbitzera dla Wydziału III Szefostwa Komunikacji Naczelnego Wodza w sprawie przygotowania transportu dla kompanii czołgów lekkich z Brześcia n. Bugiem	195
99. 1939, 13 września. Telegram Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego do dowódcy obrony Brześcia gen. bryg. Konstantego Plisowskiego w sprawie załadowania transportu kompanii czołgów lekkich	196
100. 1939, 13 września. Telegram Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego do DOKP Lwów z odpisem dla SK II w sprawie transportów kierowanych do Lwowa z rejonu Augustowa	196
101. 1939, 13 września. Meldunek sytuacyjny nr 2 dowództwa Frontu Południowego we Lwowie	196
102. 1939, 13 września. Odezwa wojewody lwowskiego Alfreda Biłyka do mieszkańców Lwowa.	197
103. 1939, 13 września. Zgłoszenia do straży bezpieczeństwa.	198

104. 1939, 13 września. Rozkaz dowódcy Obrony Obszaru Lwowa gen. dyw. Rudolfa Pricha dla ppłk. Ludwika Dmyszewicza w sprawie zorganizowania obrony rejonu na północ od Rzęsny Ruskiej i Rzęsny Polskiej.	198
105. 1939, 13 września, Lwów. Dowództwo Grupy Obrony Lwowa. Rozkaz techniczny nr 1	199
106. 1939, 13 września. Zarządzenie dowódcy Grupy Obrony Lwowa, podpisane przez zastępcę dowódcy Grupy płk. Bolesława Fijałkowskiego, w sprawie stworzeniu składnic materiałów saperskich	199
107. 1939, 13 września, godz. 16.00. Zarządzenie szefa sztabu dowództwa Grupy Obrony Lwowa ppłk. dypl. Kazimierza Rzyńskiego w sprawach łączności, rozpoznania i Ordre de Bataille.	200
108. 1939, 13 września, godz. 5.00. Zarządzenie dowódcy artylerii Obrony Lwowa ppłk. Maksymiliana Landaua dla dowódcy 52 dywizjonu artylerii lekkiej mjr. Kazimierza Sobolewskiego.	200
109. 1939, 13 września, godz. 19.50. Telefonogram szefa Kolejnictwa Armii „Małopolska” mjr. dypl. Edwarda Maliszewskiego do dowódcy artylerii Grupy Obrony Lwowa w sprawie zbombardowania pociągu z amunicją, przyjęty przez kpt. Bronisława Gillerna	201
110. 1939, 13 września, Lwów. Dowództwo Grupy Obrony Lwowa, Ordre de Bataille wojsk Grupy	201
111. 1939, 13 września, Lwów. Ordre de Bataille Dowództwa Grupy Obrony Lwowa, sporządzony przez kpt. dypl. kontr. Jerzego Ratiszwilego, oficera Oddziału III Sztabu GOL	203
112. 1939, 13 września. Pismo dowódcy artylerii Grupy Obrony Lwowa ppłk. Maksymiliana Landaua do dowódcy Okręgu Korpusu nr VI o przydział map obszaru Lwowa dla oddziałów artylerii	206
113. 1939, 14 września. Informacja dowódcy Obrony Obszaru Lwowa gen. dyw. Rudolfa Pricha dla dowódcy Okręgu Korpusu VI gen. bryg. Władysława Langnera o wynikach rozpoznania lotniczego	206
114. 1939, 14 września, godz. 12.50. Fonogram ppłk. dypl. Jana Axentowicza do dowódcy Grupy Obrony Lwowa gen. bryg. Franciszka Sikorskiego	207
115. 1939, 14 września. Rozkaz dowódcy Obrony Obszaru Lwowa gen. dyw. Rudolfa Pricha do szefa Wojskowego Instytutu Geograficznego w sprawie utworzenia oddziału służby geograficznej przy Dowództwie Obszaru Lwów	207
116. 1939, 14 września. Zarządzenie dowódcy Okręgu Korpusu VI gen. bryg. Władysława Langnera w sprawie organizacji ruchu samochodowego na terenie Okręgu	207
117. 1939, 14 września, godz. 3.15. Rozkaz operacyjny nr 2 dowódcy obrony Lwowa, podpisany przez szefa sztabu Dowództwa Obrony Lwowa ppłk. dypl. Kazimierza Rzyńskiego	208
118. 1939, 14 września. Rozkaz szczególny nr 1 dowódcy opl czynnej Lwowa mjr. Kazimierza Mrozińskiego	211
119. 1939, 14 września. Dowództwo Grupy Obrony Lwowa. Notatka „Rozkazy i zarządzenia wydane dn. 14 IX”	213
120. 1939, 14 września, godz. 17.00. Pismo szefa sztabu Dowództwa Grupy Obrony Lwowa ppłk. Kazimierza Rzyńskiego, podpisane przez zastępcę szefa sztabu mjr. dypl. Hilarego Kossaka, do mjr. Stanisława Chendyńskiego w sprawie opublikowania odezwy do mieszkańców Lwowa, by powstrzymali się od samorządnego barykadowania ulic	214
121. 1939, 14 września. Pismo komendanta Kwatery Głównej Grupy Obrony Lwowa do dowództwa grupy w sprawie nastrojów ludności Lwowa	214
122. 1939, 14 września. Dowództwo Obrony Lwowa. Ugrupowanie i Ordre de Bataille oddziałów Obrony Lwowa	215
123. 1939, [14–15] września. Rozkaz organizacyjny dowódcy sektora wschodniego mjr. Eugeniusza Ślepeckiego	218

OBRONA LWOWA 1939

124. 1939, 14 września. Pismo szefa sztabu Dowództwa Obrony Lwowa ppłk. dypl. Kazimierza Rzyzińskiego do Szefostwa Uzbrojenia Dowództwa Okręgu Korpusu VI w sprawie przydziału broni dla kierowców dowództwa	221
125. 1939, wrzesień [przed 14]. Odezwa niemiecka do żołnierzy polskich wzywająca ich do poddania się	221
126. 1939, 14 września, Tarnopol. Odpis fonogramu mjr. Mariana Idzika z Prezydium Rady Ministrów do dowódcy Okręgu Korpusu VI (Lwów) gen. bryg. Władysława Langnera, zawierającego prośbę premiera Felicjana Sławoja-Składkowskiego o ewakuowanie dzieci gdańskich do Kołomyi	222
127. 1939, 14 września. Tekst audycji radia moskiewskiego	222
128. 1939, 14 września. Kancelaria Dowództwa Grupy Obrony Lwowa. Arkusz dzienny z 14 IX (5 dzień).	222
129. 1939, 14 września. Meldunek szefa sztabu obrony Lwowa ppłk. dypl. Kazimierza Rzyzińskiego dla Dowództwa Obrony Obszaru Lwowa o sytuacji na froncie w nocy z 13 na 14 września	223
130. 1939, [14] września. Oddział III Dowództwa Grupy Obrony Lwowa. Zapisy meldunków otrzymywanych z odcinków	223
131. 1939, [14] września. Oddział III Dowództwa Grupy Obrony Lwowa. Luźne zapiski meldunków	228
132. 1939, [14] września. Oddział III Dowództwa Grupy Obrony Lwowa. Zapisy meldunków	228
133. 1939, [14] września, godz. 12.00. Meldunek sytuacyjny dowódcy 35 Dywizji Piechoty płk. dypl. Jarosława Szafrana.	230
134. 1939, 14 września. Meldunek sytuacyjny dowódcy odcinka północnego płk. Bolesława Waśkiewicza.	232
135. 1939, 14 września, godz. 17. Meldunek sytuacyjny dowódcy odcinka północnego	234
136. 1939, 14 września, godz. 17.45. Meldunek sytuacyjny dowódcy odcinka północnego płk. Bolesława Waśkiewicza	234
137. 1939, 14 września. Raport poranny dowódcy 62 batalionu wartowniczego dla komendanta garnizonu Lwowa.	234
138. 1939, [14] września. Meldunek ppor. rez. Dobrosława Wolnego z 3 pułku piechoty.	235
139. 1939, 14 września, godz. 15.15. Zapiski na blankiecie Ośrodka Zapasowego Artylerii Lekkiej nr 6	235
140. 1939, 14 września. Meldunek dowódcy I batalionu 2 pp „grodzieńskiego” odcinka północnego kpt. Ludwika Mendysa do dowódcy pułku „Paweł” (2 pp) płk. Bolesława Waśkiewicza	236
141. 1939, 14 września, godz. 23.00. Meldunek dowódcy Grupy Obrony Lwowa gen. bryg. Franciszka Sikorskiego dla dowódcy Okręgu Korpusu nr VI gen. bryg. Władysława Langnera w sprawie działania dywizjonu kawalerii dywizyjnej rtm. rez. Jerzego Gąsiorowskiego w rejonie Majerówki	236
142. 1939, 14 września, godz. 24.00. Meldunek sytuacyjny Dowództwa Grupy Obrony Lwowa, podpisany przez szefa sztabu ppłk dypl. Kazimierza Rzyzińskiego.	237
143. 1939, 14 września, Pododcinek Szkoła Mikołaja Reya plac Misjonarski. Meldunek sytuacyjny dowódcy kompanii km przeciwlotniczej nr 117 por. rez. Stefana Brinckena.	237
144. 1939, 14 września, godz. 17.35. Meldunek dowódcy Ośrodka Zapasowego Artylerii Lekkiej nr 6 płk. Karola Schröttera do Dowództwa Obrony Lwowa.	239
145. 1939, 14 września. Stan oddziału łączności przy dowództwie Obrony Lwowa oraz I batalionu 206 pułku piechoty (35 DPRez)	239
146. 1939, 14 września, godz. 20, róg Gródeckiej i Focha. Meldunek sytuacyjny dowódcy 62 dywizjonu artylerii lekkiej mjr. Lucjana Chrystowskiego do dowódcy artylerii Obrony Lwowa	240
147. 1939, 14 września, godz. 21.00, m.p. Korpus Kadetów. Meldunek sytuacyjny nr 1 dowódcy 52 dywizjonu artylerii lekkiej mjr. Kazimierza Sobolewskiego.	241
148. 1939, 14 września, godz. 21.00, m.p. Korpus Kadetów. Meldunek nr 2 dowódcy 52 dywizjonu artylerii lekkiej mjr. Kazimierza Sobolewskiego	241

149. 1939, [ok. 14] września. Rozmieszczenie artylerii obrony Lwowa	242
150. 1939, 14 września, godz. 14.30. Meldunek dowódcy 1 baterii armat Ośrodka Zapasowego Artylerii Lekkiej nr 6 kpt. Romualda Stępniewskiego	242
151. 1939, 15 września, godz. 21.00. Fragment wewnętrznego sprawozdania informacyjnego nr 28 Oddziału II Sztabu Naczelnego Wodza.	243
152. 1939, 15 września. Telegram Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego do SK II, Oddziału Ruchu Stanisławów, z odpisem dla Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych Lwów.	243
153. 1939, 15 września. Zarządzenie Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego dla Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych Lwów i szefa kolejnictwa Armii „Kraków” płk. dypl. inż. Mariana Przybylskiego.	243
154. 1939, 15 września. Rozkaz dowódcy Okręgu Korpusu VI gen. bryg. Władysława Langnera w sprawie rozwiązania Dowództwa Obrony Obszaru Lwowa i powierzenia całości dowodzenia obroną Lwowa gen. bryg. Franciszkowi Sikorskiemu	244
155. 1939, 15 września. Pismo gen. dyw. Rudolfa Pricha do Dowódcy Obrony Lwowa w sprawie oddania, w związku z rozformowaniem Dowództwa Obrony Obszaru Lwowa, mjr. Józefa Suchodolskiego wraz z jego oddziałami do dyspozycji gen. bryg. Franciszka Sikorskiego	244
156. 1939, 15 września. Zarządzenie dowódcy Okręgu Korpusu VI gen. bryg. Władysława Langnera dla dowódcy Grupy Obrony Lwowa gen. bryg. Franciszka Sikorskiego w sprawie oddania do dyspozycji szefa uzbrojenia Dowództwa Obrony Lwowa wszystkich wozów i samochodów w celu transportu amunicji z Hołoska.	244
157. 1939, 15 września. Pismo szefa łączności Dowództwa Okręgu Korpusu VI mjr. Józefa Rawskiego do dowódcy baonu zapasowego oddziałów łączności w sprawie przydziału plutonów łączności do dowództwa Grupy Armii gen. Kazimierza Sosnkowskiego oraz Dowództwa Obrony Lwowa	245
158. 1939, 16 września. Zarządzenie dowódcy Okręgu Korpusu VI gen. bryg. Władysława Langnera dla dowódcy Grupy Obrony Lwowa gen. bryg. Franciszka Sikorskiego w sprawie przysyłania meldunków sytuacyjnych.	245
159. 1939, 15 września. Rozkaz szczególny dowódcy Grupy Obrony Lwowa dla dowódcy 35 Dywizji Piechoty Rezerwowej płk. dypl. Jarosława Szafrana do wypadu na Hołosko, podpisany z rozkazu przez szefa sztabu ppłk. dypl. Kazimierza Rzyńskiego	246
160. 1939, 15 września, godz. 14.30. Zarządzenie szefa sztabu Dowództwa Obrony Lwowa ppłk. dypl. Kazimierza Rzyńskiego do dowódców odcinków w sprawie przekazania samochodów ciężarowych do dyspozycji Dowództwa Grupy Obrony Lwowa	246
161. 1939, 15 września. Zarządzenie szefa sztabu Dowództwa Obrony Lwowa ppłk. dypl. Kazimierza Rzyńskiego do dowódców odcinków w sprawach porządkowych (m.in. zakazu zabierania pojazdów cywilnych, zatrzymywania transportów wojskowych oraz terminów składania meldunków sytuacyjnych)	247
162. 1939, 15 września. Pismo Dowództwa Obrony Lwowa, podpisane przez ppłk. dypl. Kazimierza Rzyńskiego, do władz cywilnych we Lwowie, informujące o mianowaniu ppłk. prof. dr. Antoniego Jakubskiego oficerem łącznikowym między Dowództwem Obrony Lwowa a władzami cywilnymi	248
163. 1939, 15 września, godz. 19.30. Fonogram dowódcy obrony Lwowa podpisany z rozkazu przez szefa sztabu ppłk. dypl. Kazimierza Rzyńskiego	248
164. 1939, 15 września. Zarządzenie zastępcy dowódcy Obrony Lwowa płk. Bolesława Fijałkowskiego dla dowódcy odcinka wschodniego mjr. Eugeniusza Ślepeckiego w sprawie usunięcia oddziału wojskowego z rejonu Szpitala Powszechnego	248

OBRONA LWOWA 1939

165. 1939, [15] września. Pismo dowódcy artylerii obrony Lwowa ppłk. Maksymiliana Landaua w sprawie przesłania dowódcom odcinków i pododcinków oraz dowódcom dywizjonów (samodzielnych baterii i działonów ppanc.) mapy z zaznaczonymi celami.	249
166. 1939, 15 września. Pismo mjr. Ignacego Schragego z Dowództwa Artylerii Grupy Obrony Lwowa do dowódcy Ośrodka Zapasowego Artylerii Lekkiej nr 6.	249
168. 1939, 15 września. Pismo komendanta Garnizonu Lwów ppłk. Jana Chodźko-Zajko do dowódcy Obrony Lwowa o wydanie zarządzenia zezwalającego mieszkańcom na pobieranie wody ze studni znajdujących się za barykadami.	250
169. 1939, 15 września. Pismo szefa sztabu Dowództwa Obrony Lwowa ppłk. dypl. Kazimierza Rzyńskiego do Komendanta Garnizonu m. Lwowa ppłk. Jana Chodźko-Zajko o wydanie zarządzeń w stosunku do żołnierzy, którzy zabrali z piekarni chleb.	250
167. 1939, 15 września, godz. 7.00. Rozkaz operacyjny Dowództwa Grupy Obrony nr 3. Część II (kwatermistrzowska)	251
170. 1939, 15 września. Pismo komendanta Garnizonu Lwowa ppłk. Jana Chodźko-Zajko do dowódcy Grupy Obrony Lwowa w sprawie środków podjętych dla ukrócenia samowoli oddziałów wojskowych.	253
171. 1939, 15 września. Odpis pisma komendanta Garnizonu Lwowa ppłk. Jana Chodźko-Zajko do dowódcy plutonu żandarmerii Lwów	253
172. 1939, 15 września. Odpis pisma komendanta Garnizonu Lwowa ppłk. Jana Chodźko-Zajko do prezydenta Lwowa, starosty grodzkiego komendanta Policji Państwowej oraz Obywatelskiej Straży Bezpieczeństwa	254
173. 1939, 15 września. Pismo szefa służby bezpieczeństwa i komendanta Policji Państwowej m. Lwowa podinsp. PP Michała Kozakiewicza do Dowództwa Obrony Lwowa przekazujące zebrane informacje o sytuacji w rejonie Zamarstynów – Żółkiewskie oraz na stacji kolejowej Podzamcze	254
174. 1939, [15] września. Meldunek dowódcy sektora	255
175. 1939, 15 września. Informacja szefa sztabu Frontu Południowego dla gen. broni Kazimierza Sosnkowskiego.	255
176. 1939, 15 września, Złoczów. Meldunek szefa Oddziału I Sztabu Frontu Południowego mjr. dypl. dr. Tadeusza Tokarza dla szefa sztabu Frontu Południowego	256
177. 1939, 15 września, godz. 6.20. Meldunek sytuacyjny Dowództwa Grupy Obrony Lwowa z nocy 14 na 15 września, podpisany przez ppłk. dypl. Kazimierza Rzyńskiego	257
178. 1939, 15 września, godz. 18.00. Meldunek sytuacyjny Dowództwa Grupy Obrony Lwowa	258
179. 1939, [15] września. Oddział III Dowództwa Grupy Obrony Lwowa. Zapiski meldunków telefonicznych	259
180. 1939, 15 września, godz. 16.00. Fonogram zawierający meldunek sytuacyjny z odcinka wschodniego	264
181. 1939, 15 września, godz. 14.45. Fonogram.	265
182. 1939, 15 września, godz. 19. Meldunek sytuacyjny dowódcy odcinka zachodniego ppłk. Mieczysława Janowskiego	265
183. 1939, 15 września, godz. 17. Meldunek sytuacyjny dowódcy odcinka północnego płk. Bolesława Waśkiewicza	267
184. 1939, 15 września, godz. 21.00. Meldunek sytuacyjny dowódcy 35 Dywizji Piechoty płk. dypl. Jarosława Szafrana.	268
185. 1939, [15] września, godz. 20.40. Meldunek ppłk. Alfreda Greffnera.	268
186. 1939, 15 września, godz. 20.40. Telefonogram por. Alfreda Dulęby z dowództwa odcinka wschodniego	269

187. 1939, 15 września, godz. 19.45. Meldunek sytuacyjny dowódcy odcinka południowego, dowódcy 3 pułku piechoty ppłk. Stefana Mrozka	269
188. 1939, [ok. 15] września. Meldunek sytuacyjny nr 2 dowódcy obrony przeciwlotniczej czynnej obrony Lwowa mjr. Kazimierza Mrozińskiego	269
189. 1939, 15 września, godz. 6.00. Dowództwo Artylerii Obrony Lwowa. Działalność artylerii w ciągu dnia 14 września	271
190. 1939, 15 września. Raport bojowy dowódcy 52 dywizjonu artylerii lekkiej mjr. Kazimierza Sobolewskiego dla dowódcy artylerii Grupy Obrony Lwowa ppłk. Maksymiliana Landaua	272
191. 1939, 15 września. Pismo dowódcy artylerii obrony Lwowa ppłk. Maksymiliana Landaua do dowódcy Ośrodka Zapasowego Artylerii Lekkiej nr 6 płk. Karola Schröttera	274
192. 1939, 15 września. Pismo dowódcy Ośrodka Zapasowego Artylerii Lekkiej nr 6 płk. Karola Schröttera do dowódcy artylerii Obrony Lwowa ppłk. Maksymiliana Landaua w sprawie działonów przeciwpancernych wystawionych przez ten ośrodek	274
193. 1939, 15 września. Meldunek dowódcy 2 baterii haubic kpt. Jana Obierskiego o działaniach baterii w dniach 11–13 września 1939 r.	275
194. 1939, 15 września, godz. 7.00. Meldunek sytuacyjny dowódcy 62 dywizjonu artylerii lekkiej mjr. Lucjana Chrystowskiego.	277
195. 1939, 15 września, godz. 9.20, róg ul. Gródeckiej i Focha. Meldunek sytuacyjny dowódcy 62 dywizjonu artylerii lekkiej mjr. Lucjana Chrystowskiego	277
196. 1939, 15 września. Meldunek sytuacyjny dowódcy 62 dywizjonu artylerii lekkiej mjr. Lucjana Chrystowskiego.	277
197. 1939, 15 września. Raport dowódcy II dywizjonu 6 pułku artylerii ciężkiej mjr. Edwarda Reguły dotyczący wykonania ogni przez baterie II dywizjonu 6 pułku.	278
198. 1939, 15 września, godz. 18. Meldunek dowódcy 1 baterii armat Ośrodka Zapasowego Artylerii Lekkiej nr 6 kpt. Romualda Stępniewskiego	279
199. 1939, 15 września. Komunikat dowództwa Grupy Obrony Lwowa z dnia 14 września 1939 r. godz. 19.	279
200. 1939, [16] września. Zarządzenie Szefa Komunikacji Naczelnego Wodza gen. bryg. Aleksandra Szychowskiego dla kpt. dypl. Mariana Łowińskiego, oficera regulującego w Kowlu w sprawie kierowania ruchem pociągów na trasie Kowel – Lwów	280
201. 1939, 16 września, godz. 1.00. Meldunek Oddziału II Sztabu Naczelnego Wodza o sytuacji na przedmościu rumuńskim oraz we Lwowie	281
202. 1939, 16 września, godz. 8.00. Fragment meldunku sytuacyjnego nr 18 Wydziału II b Oddziału Sztabu Naczelnego Wodza.	282
203. 1939, 16 września. Zarządzenie dowódcy Okręgu Korpusu VI gen. bryg. Władysława Langnera dla dowódcy Grupy Obrony Lwowa gen. bryg. Franciszka Sikorskiego w sprawie przysyłania meldunków sytuacyjnych	283
204. 1939, 16 września. Rozkaz dowódcy Okręgu Korpusu VI gen. bryg. Władysława Langnera w sprawie pobierania i rozdziału żywności	283
205. 1939, 16 września. Wytyczne techniczno-operacyjne dowódcy Grupy Obrony Lwowa dla dowódców odcinków	284
206. 1939, 16 września. Rozkaz dowódcy Grupy Obrony Lwowa gen. bryg. Franciszka Sikorskiego dla dowódców odcinków w sprawie przysyłania meldunków sytuacyjnych	285
207. 1939, 16 września, godz. 10.00. Rozkaz przygotowawczy dla dowódcy dywizjonu kawalerii rtm. Wacława Ursyna-Szantyra, podpisany z rozkazu szefa sztabu Dowództwa Obrony Lwowa przez mjr. dypl. Hilarego Kossaka, do współdziałania w natarciu na Hołosko Wielkie.	285

OBRONA LWOWA 1939

208. 1939, 16 września, godz. 11.15. Rozkaz szczególny dowódcy Grupy Obrony Lwowa, podpisany przez szefa sztabu ppłk. dypl. Kazimierza Rzyńskiego, dla dowódcy 35 Dywizji Piechoty Rezerwowej, dowódcy dywizjonu kawalerii oraz kompanii II/48 pułku piechoty do akcji na północ od Lwowa.	286
209. 1939, 16 września. Rozkaz dowódcy artylerii Grupy Obrony Lwowa ppłk. Maksymiliana Landaua do akcji na Zboiska	286
210. 1939, 16 września. Pismo Dowództwa Grupy Obrony Lwowa do dowódcy Okręgu Korpusu Nr VI, podpisane z rozkazu szefa sztabu ppłk. dypl. Kazimierza Rzyńskiego przez mjr. dypl. Hilarego Kossaka w sprawie miejsc postoju dowództw Grupy Obrony Lwowa	287
211. 1939, 16 września, godz. 9.00. Rozkaz ogólny dowódcy 35 Dywizji Piechoty Rezerwowej ppłk. dypl. Jarosława Szafrana w sprawach dyscypliny	288
212. 1939, [ok. 16] września. Wykaz kryptonimów oddziałów piechoty i artylerii.	289
213. 1939, 16 września. Pismo dowódcy Ośrodka Zapasowego Artylerii Lekkiej nr 6 do dowódców baterii wystawionych przez ośrodek w sprawie zasad ich podległości	290
214. 1939, 16 września. Pismo dowódcy artylerii Grupy Obrony Lwowa ppłk. Maksymiliana Landaua do dowódcy Okręgu Korpusu VI (Lwów) gen. bryg. Władysława Langnera w sprawie przydziału ludzi i koni na uzupełnienie strat w bateriach.	290
215. 1939, 16 września. Wykaz oficerów Wojskowego Instytutu Geograficznego przydzielonych do dowództwa artylerii Dowództwa Obrony Lwowa	290
216. 1939, 16 września, godz. 9.00. Rozkaz ogólny dowódcy 35 Dywizji Piechoty Rezerwowej podpisany przez szefa sztabu dywizji ppłk. dypl. Jana Maksymiliana Sokołowskiego, cz. II (kwatremistrzowska)	291
217. 1939, 16 września. Pismo mjr. dypl. Hilarego Kossaka do Składnicy Materiałów Intendenckich w sprawie rozsyłania gazet do oddziałów	292
218. 1939, 16 września. Pismo Dowództwa Grupy Obrony Lwowa, podpisane przez ppłk. dypl. Kazimierza Rzyńskiego do szefa samochodowego Dowództwa Okręgu Korpusu VI	292
219. 1939, 16 września. Pismo prezydenta miasta Lwowa Stanisława Ostrowskiego do Dowództwa Obrony Lwowa w sprawie przesłania sprawozdania z działalności Zakładów Wodociągowo-Kanalizacyjnych i transportu miejskiego.	293
220. 1939, 15 września. Sprawozdanie Miejskich Zakładów Wodociągowo-Kanalizacyjnych podpisane przez dyrektora zakładów inż. Bogdana Benedyktowicza.	293
221. 1939, 15 września. Sprawozdanie Miejskich Zakładów Wodociągowo-Kanalizacyjnych	294
222. 1939, [15] września. Pismo Miejskiej Kolei Elektrycznej we Lwowie do Zarządu Miejskiego w Królewskim Stołecznym Mieście Lwowie Wydział I we Lwowie.	295
223. 1939, 16 września. Pismo szefa sztabu Dowództwa Obrony Lwowa ppłk. dypl. Kazimierza Rzyńskiego, podpisane przez mjr. dypl. Hilarego Kossaka, do szefa Intendentury Dowództwa Okręgu Korpusu VI w sprawie bydła pozostawionego bez dozoru i paszy.	296
224. 1939, 16 września. Pismo szefa sztabu Dowództwa Obrony Lwowa ppłk. dypl. Kazimierza Rzyńskiego, podpisane przez mjr. dypl. Hilarego Kossaka, do dowódców odcinków w sprawie możliwości ukraińskiej akcji dywersyjnej	296
225. 1939, 16 września. Pismo kierownika Wydziału Śledczego Komendy Policji Państwowej we Lwowie, podkomisarza Jakuba Furmana do Dowództwa Obrony Lwowa w sprawie przygotowywanej przez OUN akcji dywersyjnej.	297
226. 1939, 16 września. Pismo niezidentyfikowanej osoby informujące o oddziałach niemieckich na Kulparkowie	297

227. 1939, 16 września. Fonogram z Dowództwa Okręgu Korpusu X zawierający wyniki rozpoznania lotniczego	298
228. 1939, 16 września. Oddział III Dowództwa Grupy Obrony Lwowa. Rejestr meldunków sytuacyjnych z odcinków otrzymanych w ciągu dnia	299
229. 1939, 16 września, godz. 17.30. Fonogram podający meldunek sytuacyjny dowódcy szwadronu marszowego 4 pułku ułanów rtm. rez. Jerzego Gąsiorowskiego	301
230. 1939, 16 września, godz. 7.00. Meldunek sytuacyjny Dowództwa Grupy Obrony Lwowa, podpisany przez ppłk. dypl. Kazimierza Rzyzińskiego	302
231. 1939, 16 września, godz. 14.00. Meldunek sytuacyjny Dowództwa Grupy Obrony Lwowa, podpisany przez ppłk. dypl. Kazimierza Rzyzińskiego	303
232. 1939, 16 września, godz. 20.00. Meldunek sytuacyjny Dowództwa Grupy Obrony Lwowa z dnia 16 IX, podpisany przez szefa sztabu Dowództwa Obrony Lwowa ppłk. dypl. Kazimierza Rzyzińskiego.	303
233. 1939, [16] września. Zapiski meldunków telefonicznych otrzymanych przez Oddział III Dowództwa Grupy Obrony Lwowa	304
234. 1939, [16] września, godz. 17.15. Fonogram por. rez. Zdzisława Korabiowskiego, adiutanta II baonu	305
235. 1939, 16 września, godz. 14.00. Pismo przewodnie dowódcy artylerii Obrony Lwowa ppłk. Maksymiliana Landaua do meldunku sytuacyjnego dla dowódcy Grupy Obrony Lwowa za dzień poprzedni.	305
236. 1939, [16] września. Dowództwo Artylerii Obrony Lwowa. Notatka dotycząca meldunków z działalności artylerii	305
237. 1939, 16 września, godz. 9.00. Meldunek sytuacyjny nr 2 (z dnia 15 IX) dowódcy artylerii Obrony Lwowa ppłk. Maksymiliana Landaua	306
238. 1939, 16 września, godz. 13.45. Ordre de Bataille artylerii obrony Lwowa	308
239. 1939, [16] września. Notatka dotycząca stanu i rozmieszczenia środków obrony czynnej obrony przeciwlotniczej Lwowa	309
240. 1939, [16] września. Telefonogram dowódcy OPL DOK VI płk. Leona Dębskiego do Dowództwa Grupy Obrony Lwowa w sprawie braku ciągników do dział przeciwlotniczych.	310
241. 1939, [16] września, godz. 20. Meldunek dowódcy baterii przeciwlotniczej por. Zygmunta Adessmana dotyczący zaobserwowanych sygnałów świetlnych.	310
242. 1939, 16 września. Raport bojowy dowódcy artylerii odcinka „Góra Stracenia” kpt. Stefana Płosso	310
243. 1939, 16 września. Raport bojowy dywizjonu współdziałającego z ppłk. Stanisławem Brzezińskim i płk. Bolesławem Waśkiewiczem, podpisany przez kpt. Stefana Płosso	313
244. 1939, 16 września, róg ul. Gródeckiej i Focha. Meldunek sytuacyjny nr 5 dowódcy 62 dal mjr. Lucjana Chrystowskiego	313
245. 1939, 16 września. Raport sytuacyjny dowódcy II dywizjonu 6 pułku artylerii ciężkiej mjr. Edwarda Reguły za dzień 16 IX 1939 r.	314
246. 1939, 16 września. Meldunek sytuacyjny dowódcy 2 baterii haubic Ośrodka Zapasowego Artylerii Lekkiej nr 6 kpt. Jana Obierskiego.	315
247. 1939, [16 września]. Meldunek dowódcy 42 dywizjonu artylerii lekkiej kpt. Stanisława Kowalskiego do dowódcy grupy artylerii ogólnego działania w sprawie zużycia amunicji.	315
248. 1939, 16 września, godz. 16. Stan amunicji w 42 dywizjonie artylerii lekkiej i w kolumnie amunicyjnej.	316
249. 1939, 16 września. Meldunek dowódcy Ośrodka Zapasowego Artylerii Lekkiej nr VI płk. Karola Schröttera do dowódcy Okręgu Korpusu nr VI w sprawie posiadanego sprzętu i amunicji.	316
250. 1939, 16 września. Komunikat dowództwa Grupy Obrony Lwowa z 15 IX godz. 19.00.	317

OBRONA LWOWA 1939

251. 1939, 16 września. Dowództwo Grupy Obrony Lwowa, Ordre de Bataille z dnia 16 IX 1939 r.	318
252. 1939, [16] września. Dowództwo Artylerii Grupy Obrony Lwowa. Wykaz stanu amunicji i zapalników	319
Skorowidz nazwisk	322
Skorowidz nazw geograficznych	331
Skorowidz toponimów i obiektów Lwowa	338

Wprowadzenie

Wydawnictwo materiałów źródłowych o obronie Lwowa we wrześniu 1939 r. obejmować będzie trzy części.

Pierwsza, którą oddajemy Czytelnikom, podzielona na dwa tomy, zawiera dokumenty obrony Lwowa. W drugiej, która ukaże się prawdopodobnie również w postaci dwóch tomów – zostaną zamieszczone polskie relacje i wspomnienia, a w trzeciej – dokumenty i wspomnienia niemieckie. Materiały rosyjskie zostały już częściowo opublikowane¹, a w chwili obecnej pozyskanie dostępu do pozostałych przekracza możliwości wydawców.

Polskie dokumenty walk o Lwów z 1939 r., które się zachowały, mimo iż obecnie znamy ich znacznie więcej – co łatwo można zauważyć, porównując ten tom z wcześniejszymi publikacjami – nadal nie są zbyt obfite. Dlatego ogromne znaczenie ma każdy bezpośredni przekaz, zwłaszcza że zasób wspomnień i relacji uczestników obrony „wiernego miasta” również nie jest bogaty. I choć w wielu przypadkach na treść narracji nakładają się późniejsze przeżycia – miesiące i lata spędzone w łagrach rosyjskich, a potem kolejne kampanie wojenne na Zachodzie, przekazy relacyjne z walk o Lwów umożliwiają istotne uzupełnienie luk w naszej wiedzy, są bezcenne zwłaszcza w odniesieniu do wydarzeń skąpo lub w ogóle nieoświetlonych w dokumentacji aktowej.

Również bogata dokumentacja niemiecka dotycząca walk 1 DGór, obejmująca zarówno dokumenty, jak i duży zbiór publikowanych i niepublikowanych relacji, pomijając wyraźną intencjonalność tych przekazów, ma niekwestionowaną wartość informacyjną i poznawczą. Wynika to m.in. z faktu, że w większości przypadków relacje niemieckich strzelców górskich napisane zostały bezpośrednio po omawianych wydarzeniach, jesienią 1939 r., stąd ich duża szczegółowość, a także dobre umiejscowienie opisu w czasie i przestrzeni.

¹ *Agresja sowiecka na Polskę w świetle dokumentów. 17 września 1939, T. 1, Geneza i skutki agresji* (red. nauk. E. Kozłowski), Warszawa 1994; T. 2, *Działania wojsk Frontu Ukraińskiego* (red. nauk. S. Jaczyński), Warszawa 1996.

Znakomite prace Ryszarda Daleckiego² i Wojciecha Włodarkiewicza³ zwalniają wydawcę od szerszego przedstawienia przebiegu obrony Lwowa. Warto jednak uwypuklić kilka jej aspektów, których opis, dzięki dokumentom opublikowanym w tym tomie, można wzbogacić, a nawet przedstawić w nowym świetle.

W pierwszym rzędzie dotyczy to niemieckiego uderzenia na miasto w dniach 12–13 IX 1939 r., obrazu załogi Lwowa, ze szczególnym uwzględnieniem jej liczebności i uzbrojenia, a także udziału, jaki w obronie miasta miały oddziały przybyłe z Grodzieńszczyzny i Wileńszczyzny. Odnosi się to również do działań zaczepnych załogi Lwowa i 10 BK płk. Stanisława Maczka w dniach 14–17 IX⁴, a także – ponieważ publikowane dokumenty wytworzone zostały przez Dowództwo Grupy Obrony Lwowa – wyjaśnienia złożonej problematyki organizacji dowodzenia obroną Lwowa. W takiej też kolejności zagadnienia te zostaną przedstawione w dalszej części wprowadzenia.

„Pościg do Lwowa”

Lwów zaatakowany został po południu 12 IX 1939 r. przez oddziały niemieckiej 1 DGór⁵ gen. mjr. Ludwiga Küblera (98, 99 i 100 pułki strzelców górskich i 79 pułk artylerii górskiej⁶).

W dniu poprzednim dywizja ta (działająca dla przyspieszenia tempa marszu w grupach bojowych) opanowała po krótkiej walce Sambor⁷, uzyskując w ten sposób możliwość podjęcia próby bezpośredniego uderzenia na Lwów, od którego dzieliło ją jeszcze 80 km. Wieczorem 11 IX oddziały dywizji osiągnęły następujące rejony: grupa „Wintergerst”⁸ i gros grupy „Lang”⁹ – Sambor, grupa „Schörner”¹⁰ – Chyrów, grupa „Utz”¹¹ – Dobromil, grupa „Kress”¹² – Ustianową.

2 R. Dalecki, *Armia „Karpaty” w wojnie 1939 r.*, Rzeszów 2009. Dwa jego kolejne teksty, poświęcone epilogowi walk o miasto oraz końcowym działaniom zgrupowania gen. Kazimierza Sosnkowskiego pod Lwowem, zamieszczone zostały w tym tomie jako aneksy.

3 W. Włodarkiewicz, *Lwów 1939* (w:) T. Jurga, W. Włodarkiewicz, L. Wyszczelski, *Bitwy polskiego Września. Bzura, Lwów*, Warszawa, Warszawa 2015, s. 189–399.

4 Omówienie działań zaczepnych załogi Lwowa w dniach 19–20 IX 1939 r. mających na celu wyjście naprzeciw wojskom gen. Sosnkowskiego, znajdzie Czytelnik we wspomnianym już aneksie R. Daleckiego. Patrz również – W. Włodarkiewicz, *Lwów...*, s. 338–339.

5 Patrz również – *Kampferlebnisse aus dem Feldzug in Polen 1939. Nach Schilderungen von Frontkämpfern herausgegeben vom Generalstab des Heeres*, Berlin 1941, s. 63–68. Tłumaczenie polskie – *Zagon wydzielonych oddziałów zmotoryzowanych 1. Dywizji Górskiej na Lwów 12 i 13 września* (w:) *Wehrmacht 1939. Szkice z bojów kampanii wrześniowej*. Wydane na podstawie relacji żołnierzy frontowych przez *Sztab Generalny Wojsk Lądowych*, Oświęcim 2014, s. 56–60. Zbeletryzowaną wersję wydarzeń przedstawił A. Buxner, *Sturmfahrt nach Lemberg. Der Einsatzweg der 1. Gebirgsdivision im Polenfeldzug*, „Deutsche Landser” (Kleinband) nr 898.

6 Ponadto w skład dywizji wchodziły: oddział rozpoznawczy, 54 batalion pionierów górskich, 54 batalion łączności i 44 górski dywizjon przeciwpancerny, a także inne mniejsze pododdziały dywizyjne. Centralny Archiw Ministerstwa Obrony RF (dalej – CAMORF), fond 500, opis 12474, dzieło 270, Akta dowództwa XVIII Korpusu Armijnego, tabele organizacyjne 1 DGór.

7 Znajdujące się w rejonie Sambora oddziały OZ 22 DPG pod dowództwem ppłk. Mieczysława Pretscha nie stawiały poważniejszego oporu, wycofując się w różnych kierunkach. Jak podaje w swojej relacji ppor. rez. Franciszek Tworek z baonu ON „Gorlice” (Instytut Polski i Muzeum gen. Sikorskiego w Londynie, dalej – IPMS, sygn. B.I.91.E) ppłk. Pretsch zbierał je w punkcie kontrolnym na zach. od Stanisławowa, „bijąc żołnierzy łagą, pięścią za ucieczkę z Sambora”.

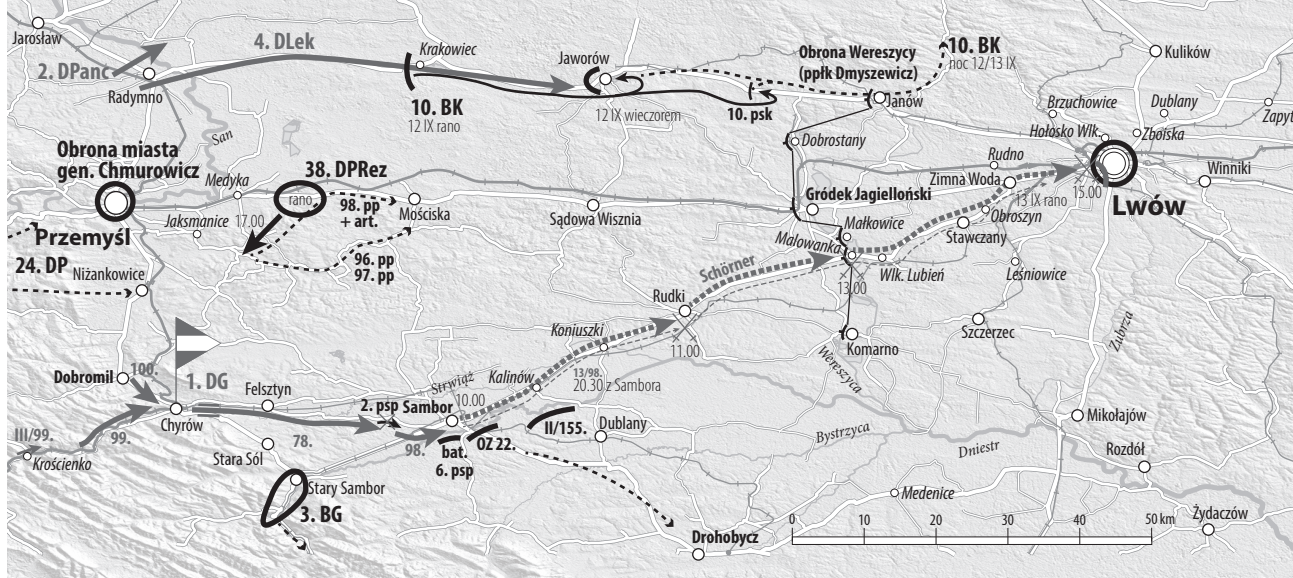
8 Płk Karl Wintergerst, dowódca 79 pag.

9 Płk Rudolf Lang, dowódca 44 górskiego dppanc.

10 Płk Ferdinand Schörner, dowódca 98 psg.

11 Płk Willibald Utz, dowódca 100 psg.

12 Płk Hermann Kress, dowódca 99 psg.

Szkic 1. Marsz oddziałów pościgowych 1 DGórskiej pod dowództwem płk. Schörnera na Lwów, 12 IX 1939 r.

Rozkaz dowódcy XVIII Korpusu Armijnego przewidywał, że 12 IX 1 DGór opamiętuje rejon Rudek i ciałinę między jeziorami pod Komarnem. Jednak po otrzymaniu meldunków lotniczych, z których wynikało, że droga do Lwowa jest wolna, Kübler zdecydował się na zaatakowanie miasta z marszu. Dowództwo korpusu zostało poinformowane o zamiarze dywizji „najostrzejszego posuwania się na Lwów”.

Była to bardzo zuchwała decyzja, gdyż czołówki 1 DGór po dotarciu do przedmieść Lwowa miały znaleźć się 120 km przed frontem pozostałych dywizji XVIII KA.

O godz. 7.45 ukazał się bardzo krótki rozkaz gen. mjr. Küblera wyznaczający płk. Ferdinanda Schörnera, dowódcę 98 psg, dowódcą zmotoryzowanych oddziałów pościgowych 1 Dywizji Górskiej. Wskazywał on zasadniczy cel dnia: „Jak najszybciej posuwać się na Lwów”¹³. Myślą przewodnią działania było zaskoczenie.

Po krótkiej odprawie Schörnera z podległymi dowódcami, która odbyła się w ratuszu w Samborze, o godz. 10.00 wyruszyła straż przednia, a wkrótce za nią siły główne grupy.

Zadania oddziału precyzował krótki rozkaz Schörnera wydany w Kalinowie za Samborem¹⁴. Dowódca straż przedniej, którym został dowódca 16 kompanii (ppanc.) 98 psg kpt. Martin Merxmüller, dowiedział się z niego, że: „We Lwowie słabe nieprzyjacielskie pododdziały pułku rezerwowego. [...] Straż przednia uderzy w kierunku Lwowa, pierwszy meldunek w Rudkach”¹⁵.

Skład i ugrupowanie straży przedniej przedstawiały się następująco: z przodu grupa strzelców na motocyklach złożona z kierowców 16/98 psg, 1 lkm na motocyklu, pluton 16/99 psg ppor. rez. Hermanna Wissmana na samochodach terenowych (z założonymi szybami ochronnymi) z 4 km w gotowości ogniowej, potem dowódca straży przedniej, 2/85 bpion por. Wernera Böslera, reszta 16/98 psg, oraz pluton haubic połowych 445 dac por. Ernsta von Falkenhagena.

Poza strażą przednią w skład oddziału płk. Schörnera wchodziły grupy pościgowe: „Seitz” (część II/99 psg mjr. Adolfa Seitza z plutonem armat 100 mm oraz 2 plutonami dział prze-

¹³ Gebirgs-Jäger-Regiment 98 im polnischen Feldzug. September 1939, b.m. [1939], s. 80–81.

¹⁴ Tekst rozkazu – ibidem, s. 82–83, tłumaczenie według zdobytego oryginału niemieckiego – dok. 81. Rozkaz został wydrukowany w 100 egz. i rozdany dowódcom wszystkich oddziałów i pododdziałów.

¹⁵ The National Archives of the United States, Microfilm Publications (dalej – NAUSMP), T-314, r. 1642, sprawozdanie dowódcy 16/98 psg, kpt. Merxmüllera, *Gefecht von Malowanka – Lemberg. Mot. Vorstoss Sambor – Malowanka – Lemberg (79, 9 km)*.

ciwlotniczych 20 mm) i „Rauscher” (część 1 i 2/98 psg pod dowództwem dowódcy 1/98 psg kpt. rez. Rauschera) oraz 2 baterie IV/79 pag wyposażone w 15 mm haubice i 16 kompania (ppanc.) 100 psg.

Grupa Schörnera stanowiła zatem mieszany oddział złożony z doraźnie zmotoryzowanej piechoty górskiej i saperów. Dysponował on wielką jak na ówczesne czasy siłą ognia artylerii (równowartość dywizjonu), dział przeciwpancernych (dwie kompanie) i przeciwlotniczych, przez co był zdolny do przełamania każdego oporu. Nie miał natomiast, jak twierdzili w przeszłości autorzy polskich opracowań, ani czołgów, ani samochodów pancernych, którymi 1 DGór nie dysponowała.

Tym, co zdecydowanie odróżniało działania Schörnera od akcji innych oddziałów pościgowych w wykonaniu doraźnie zmotoryzowanych jednostek piechoty, których zwłaszcza z drugiej fazy działań kampanii wrześniowej stworzono wcale niemało, była taktyka działania. Kolumna w ruchu była silnie rozczłonkowana, poszczególne człony jechały z dużą szybkością, otoczone kłębami kurzu. Skutecznie maskowało to ich rzeczywistą siłę, a zwykle samochody ciężarowe często brane były za czołgi. Oddziałom polecono niepodjmowanie walki, ale jazdę do przodu, bez oglądania się na boki. Efekt psychologiczny takiego działania był bezsprzecznie duży.

Do pierwszej, niewielkiej walki (szeroko opisanej w relacjach niemieckich) doszło w Koniuszkach Siemianowskich, gdzie bez zatrzymywania się, ogniem z ciężarówek, straż przednia rozproszyła maszerującą polską kolumnę w sile kompanii.

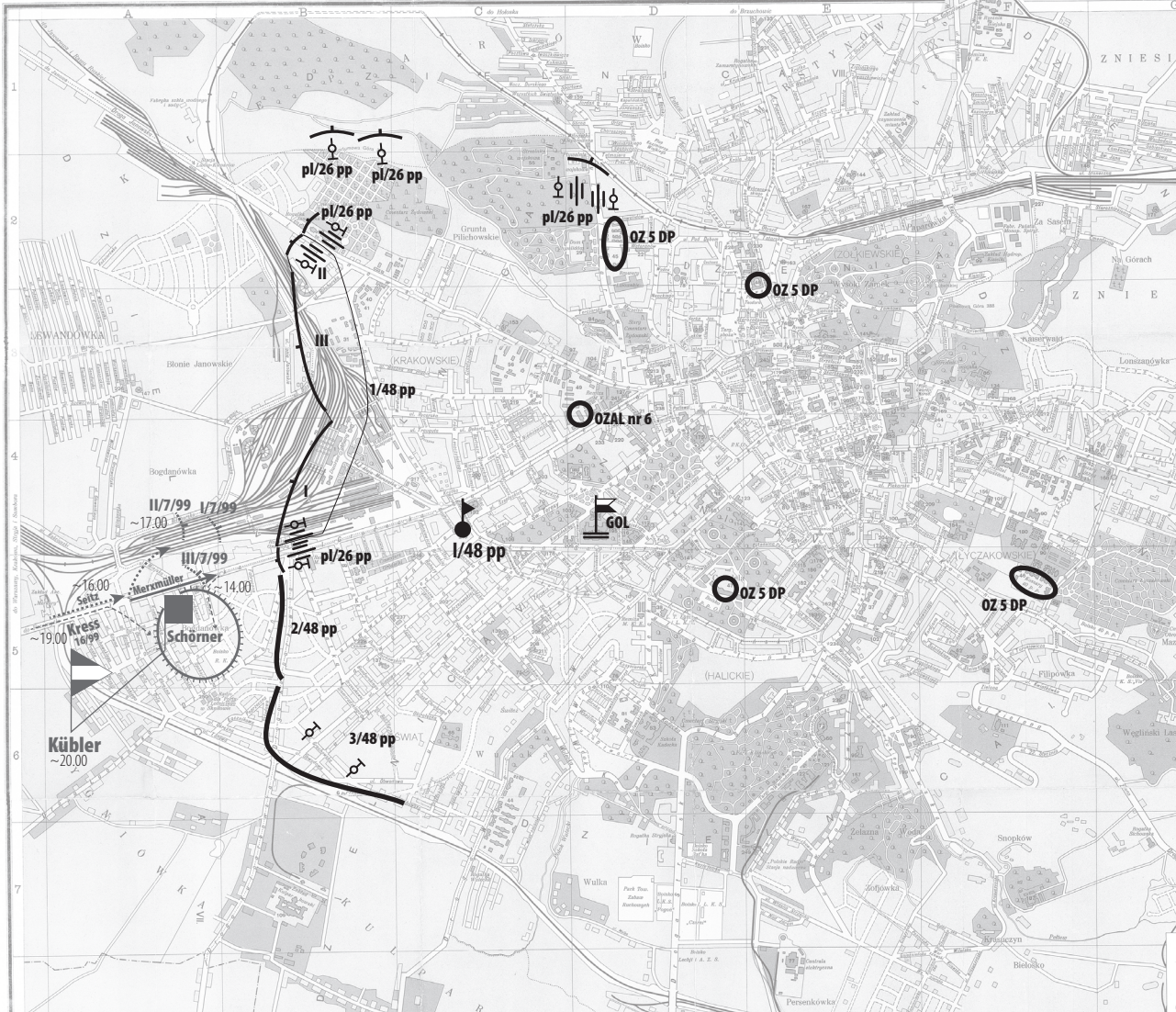
O godz. 11.00 przejechano Rudki. Gdy już pierwsze człony kolumn były za wsią, kolejne otrzymały ogień z broni maszynowej i ręcznej z lasku na południowo-zachodnim krańcu miejscowości. Zmusiło to część kolumny do zatrzymania i podjęcia walki, gdy tymczasem kolejne pododdziały, po przekroczeniu ostrzeliwanej strefy, pojechały dalej w kierunku Lwowa. Walki w Rudkach, w których z polskiej strony przeciwnikiem był OZ Art. Ciężkiej nr 4 pod dowództwem kpt. J. Czecha, przeciągnęły się do wieczora, po czym polski oddział wycofał się w kierunku Brzeżan¹⁶.

Niestety, był to chlubny wyjątek, gdyż inne wycofujące się oddziały, mając później (zwłaszcza w nocy z 12 na 13 IX) możliwość zaatakowania kolumn ciężarówek podwożących kolejne rzuty piechurów górskich do Lwowa, przeważnie uchylały się od walki¹⁷.

Do kolejnej poważniejszej walki doszło w rejonie Malowanki przed Lubieniem Wlk., gdzie przejścia przez Wereszycę bronił pluton batalionu marszowego 40 pp i niepełna kompania asystencyjna. Niemcy, mimo wielkiej przewagi, nie mogli złamać oporu z marszu, musieli się rozwinąć i użyć artylerii. Przy silnym wsparciu ogniowym haubic polowych, dział piechoty 6/100 psg oraz działek plot 20 mm, natarli 8/99 pp i 2/85 bpion, szybko przełamując teraz polski opór. Potyczka zatrzymała jednak marsz oddziału na ok. 2 godziny¹⁸.

16 Odnosić należy jednak fakt, iż niektóre kolumny niemieckie zdążające do Lwowa były po drodze atakowane. Np. 3/98 psg musiała w nocy z 12 na 13 IX stoczyć walkę pod Rudkami, w której straciła swojego dowódcę. Por. *Gebirgs-Jäger-Regiment 98...*, s. 14.
17 Np. kpt. Włodzimierz Samira z OZ Br. Panc. Nr 2 w Żurawicy (IPMS, sygn. B.I.105.P) podaje, że proponował dowódcy ośrodka uderzenie na tyły Niemców pod Bartatowem (7 km na zach. od Lwowa) siłami całego OZ (ok. 600 ludzi), ale mjr Brągiel się na to nie zgodził, polecając skrócenie kolumny na północ. Tymczasem ze źródeł niemieckich (IPMS, sygn. B.I. 90, odpis rozkazu 1 DGór z 13 IX godz. 8.00) wiadomo, że ubezpieczenie oddziałów znajdujących się na zachodnich przedmieściach Lwowa od zachodu było b. słabe, gdyż stanowił je jedynie wysunięty do Bartatowa pluton III/98 psg.

18 Opisy walki – *Gebirgs-Jäger Regiment 98...*, s. 11–12 oraz *Das II/Geb.Jäg. Rgt.99 in Polen* (w:) *Das Gebirgs Jäger Regiment 99 im polnischen Feldzug*, Bonn 1939, s. 120 (opis działań części batalionu Seitz, a zwłaszcza 8/99 psg, pod Rudkami i Lubieniem Wlk.).

Szkic 2. Przygotowania do obrony miasta. Odparcie niemieckiego uderzenia na Lwów 12 IX 1939 r.

Po ponownym załadunku szpica – nie czekając na zebranie się całego rozwiniętego do walki batalionu mjr. Seitza – ruszyła dalej zgodnie z rozkazem Schörnera: „Wzniciając kurz, w tempie autostrady Rzeszy, naprzód na Lwów!” Wkrótce nastąpił wjazd do miasta, co – według źródeł niemieckich – miało miejsce między godz. 14 a 15.00¹⁹.

Ponieważ stosunkowo dobrze znany jest przebieg dalszych wydarzeń widzianych ze strony polskiej²⁰, warto – opierając się na sprawozdaniu kpt. Merxmüllera – przedstawić wersję przeciwnika.

Wynika z niej, że dopiero przed samym Lwowem szpica otrzymała ponownie ogień piechoty. Spowodował on niewielkie straty, ale nie zatrzymał jej marszu, choć niektóre pojazdy zostały trafione w opony.

¹⁹ W relacji kpt. Merxmüllera mowa o godz. 14.00, a w dzienniku działań 1 DGór o godz. 15.00 (IPMS, sygn. B.I. 90, odpis dziennika działań wojennych 1 DGór).

²⁰ R. Dalecki, *Armia „Karpaty”*..., s. 208–211; W. Włodarkiewicz, *Lwów...*, s. 252–257.

Skorowidz nazwisk

Adamczak, Tadeusz 56
Adamczyk, Zdzisław 205
Adamiecki, Stefan 189
Adamkowski, Bolesław 225
Adamski, por. 226, 235
Adessman, Zygmunt 271, 310
Albin, Karol 203
Ambroziak, Konrad 62
Armengaud, Paul 157
Artmann, Alfred 31, 114
Assfang, strz. 108
Axentowicz, Jan 75, 76, 207, 223, 225

Bachman, Eugeniusz 224
Bagmuk, Teodor 308, 311
Balk, Karol 223
Banach, Ignacy 161, 163
Baraniecki, Jan 53, 62, 66, 216
Baranowski, podmajstrzy 293
Bardel, Euzebiusz 281
Bauda, Franciszek 203
Bauer, kpt. 88
Benedyktowicz, Bogdan 293
Bereśniewicz, Jerzy 78
Bereziński, bomb. 276

Berezowski, Józef 62, 227
Bereźnicki, Karol 128, 129, 130, 132, 138, 293, 295
Berka, Wacław 75, 78
Bernacki, Witold 79
Beyer, Eugen 89
Białynowicz, Anatol 31, 51, 52, 54, 62, 68, 69, 95, 217, 224
Bielecki, Paweł 281
Bieńkowski, Kazimierz 72, 73, 78, 79, 174, 182, 190, 198
Bilor, Henryk 298
Biłyk, Alfred 197
Bisler, por., *zob.* Böslér, por.
Blicharski, Tadeusz 65
Blutreich, Otton 37, 56, 59, 60, 82, 92, 93, 97–99, 101, 105, 107, 110, 113, 117, 172, 175, 222
Błoj, Feliks 205
Bock, sierż. 88
Bokszczanin, Janusz 106, 107, 110, 111
Borecki, Józef 298
Boruta-Spiechowicz, Mieczysław 179, 197
Bösler, Werner 21, 27, 184, 185
Brągiel, Bronisław Antoni 22
Brąglewicz, Tadeusz 167, 177
Brincken, Stefan 237
Brzeziński, Stanisław 48, 53–55, 61, 62, 65, 66, 68–70, 77, 80, 201, 215, 216, 246, 287–289, 291, 308, 313

Brzozowski, Michał 78

Buchner, Adolf 83

Buchner, Franz 36

Buczek, kan. 276

Bujalski, Marian 242

Bürgis, por. 84, 85, 268

Buryan, Stanisław 290

But, Wincenty 78, 245

Buxner, A. 20

Cap, Henryk 42

Celiński, Władysław 165, 166

Cetnerowski, Zygmunt 152, 153, 164

Chendyński, Stanisław 214

Chmura, Antoni 186, 237

Chmurowicz, Jan 193

Chodźko-Zajko, Jan 137, 228, 250, 253, 254

Chojnacki, Ryszard 220, 251

Chrstowski, Lucjan 34, 77, 187, 202, 204, 240, 242, 277, 278, 306, 308, 313, 319

Ciechanowicz, Włodzimierz 224

Cwynar, Józef 170

Czabanowski, Bazyli 267

Czarnecki, Witold 240

Czechanowicz, por., *zob.* Ciechanowicz, Włodzimierz

Czech, Józef Jan 22

Czekałowski, Zdzisław 177

Czekański, Zbigniew 60

Czerwenka, Janusz 161, 163

Czułowski, Stanisław 57

Czuryłło, Stanisław 257

Czyżewski, Roman 294

Dalecki, Ryszard 20, 23, 33, 34, 46, 47, 50, 52, 81, 85, 87, 88, 95, 96, 98, 99, 102, 110, 122, 123

Daumiller, Hans 97

Dawidowski, Henryk 78

Dawiskiba, pchor. 264, 268

Dąbrowski, Teofil 55, 69, 231

Delecikowski, Stanisław 248

Dembiński, Stefan 166, 168, 281

Demel, Franciszek 196

Demkowski, Stanisław 241, 271

Deskur, Jerzy 107, 111, 114

Dębczyński, Eugeniusz 78, 223

Dębski, Leon 144, 178, 309, 310

Dmyszewicz, Ludwik 30, 37, 56, 59, 166, 171–176, 182, 198, 223

Dobrowolski, Witold 67, 217

Doerr, ppor. 84

Dollar, Primus Felicjan 205

Domański, Waław 150, 154

Dorant, inż. 154

Dowbór, Romuald 49, 260

Dubiński, Józef 53

Dudek, Ludwik 281

Dudziński, Zbigniew 169

Dulęba, Alfred 269

Dulęba, Karol 203

Dulęba, Sylwester 262

Dussman, kpr. 29

Dworak, Kazimierz 106, 107, 111, 114

Dygoń-Dygas, Stefan 33, 205, 230

Dyjankiewicz, Ferdynand 31, 41

Dzięciołowski, Stanisław 55

Dżuganowski 128

Eisgruber, Karl 88, 95, 227

Elert, Rembrand 86

Engel, kpr. 88

Engel, Stefan 60

Evert 185

Eysymont, Mieczysław 239

Fabrycy, Kazimierz 73–75, 155, 162, 176, 181, 193, 194, 245, 256

Falkenhagen von, Ernst 21, 24, 184, 185

Feliksiewicz, Alfred 128

Fijałkowski, Bolesław 31, 56, 171, 173, 199, 203, 248, 255, 298

Fleeth, Klaus 117

Fleischmann, Josef (98 psg) 27, 82, 92, 113, 226

Fleischmann, Josef (99 psg) 27, 29, 82, 96, 97, 101, 105, 108

Fludziński, Tadeusz 42, 66, 67, 70, 216, 318

Franek, Friedrich von 25–27, 81, 82, 96, 98, 99, 101–103, 105, 109, 113–115, 268

Franke, por. 81

Frauber, kan. 276

Frączek, Tadeusz 182

Friedmann, F. 88

Furman, Jakub 297

Gac, Antoni 195

Gałacki, Adolf 47, 48

Gąsiorowski, Jerzy 52, 102, 224, 229, 236, 263, 286, 301, 319

Gąsiorowski, Napoleon 130

Gębarowicz, Stanisław 57, 59, 71, 113, 226, 262, 264

Gillern, Bronisław 78, 201, 304

Giżyński, Jerzy 189

Głowacki, Jerzy 130

Głowa, Franciszek 63

Głuchowski, Janusz 168

Gniot, Piotr 205

Gniza, Józef 59, 117

Godlewski, Alfred 318

Godlewski, Bolesław 31, 71, 171, 218, 318

Gołaszewski, Stefan 171, 178

Gołąb, Adam 58

Gorczyca, Władysław 38, 41, 66, 67, 70, 77, 113, 115, 116, 216, 318

Gostyński, Stefan 257

Górski, Olgierd 98

Graf, Gustaw 114

Greffner, Alfred 33, 53, 60, 61, 63, 71, 77, 231, 260, 268

Gregorowicz, Aleksander 31, 49, 51–53, 68, 69, 77, 95, 99, 101, 103, 105, 109, 113, 115, 116, 217, 268

Grossman, Samuel 254, 296

Grubi, Bolesław 59, 70

Grubski, L.J. 61

Grudziński, Antoni 56

Gründler, kpt. 26

Grzebański, Michał 98

Gula 138

Gwizdak, Franciszek 256

Haberk, Franciszek 166

Hagern, Werner 83

Haimann, Stanisław 71

Hanka-Kulesza, Stefan 51

Hargreaves, Richard 36

Harre, Max 88

Haun, kpr. 29

Heigel, Rudolf 88

Heinow, Wojciech de, *zob.* Hejnosz, Wojciech

Hein, Wiktor 146

Hejnosz, Wojciech 203

Hengl, Georg von 27, 81, 82, 101, 102, 302

Hermanowicz, Dionizy 295

Hernich, Kazimierz 220

Hoffman, Henryk 271

Hofman, Leon 65

Hollitscher, Stanisław 227

Hołdanowicz, Ewaryst 311

Hornberger, Józef 63, 77, 113

Hoszowski, Roman 103

Hubisz, Ryszard 24, 122

Hulewicz, Bohdan 38, 40, 41, 169, 170

Idzik, Marian 222

Iwanowski, Stefan 37, 91, 96, 107, 116, 167, 170–173, 188

Izaak, Samuel 296

Jabłonowski, Stanisław 52

Jabłoński, Józef 66, 67, 70, 77, 216, 227, 265

Jachimowicz, urz. 207, 225

Jacyna, Waław 80

Jaczyński, Stanisław 19, 194

Jagiełło, Władysław 60

Jaklicz, Józef 37, 38, 150, 170

Jakob, por. 35, 82

Jakubowski, Józef 205

Jakubski, Antoni 248

Jania, Jan 267

Janiszewski, Lucjan 53, 54, 80

Jankowski, Jan Czesław 298

Janowski, Mieczysław 34, 38, 42, 47, 53–55, 62, 64–70, 77, 80, 115, 186, 187, 202, 216, 232, 248, 265, 266, 287, 288, 291, 292, 308

Januszajtis, Marian 64, 67, 74, 76

Jaromierska, Weronika 191, 205

Jarosz, Józef 281

Jaroszyński, Stanisław 256

Jarząb, Jan 107, 114

Jaśniowski, Eugeniusz 60

Jatelnicki, Bolesław 256

Jawicz, Jan 257
 Jaworek, Tomasz 250
 Jaworski, por. 227
 Jaźwiński, Jan 46, 47, 153, 154
 Jędrzejewski, Władysław 150, 181, 198
 Juna, Zbigniew 241, 271
 Juraszek, Marcin 300
 Jurga, Tadeusz 20
 Juruś, Eugeniusz 50, 51, 231
 Juszcak, Konstanty 93, 94
 Juszczeń, Jan 311

Kaczyński, Piotr 98
 Kalina, Kazimierz 157
 Kalkus, Władysław 156–158, 165
 Kaltenegger, Roland 184
 Kamiński, Kazimierz 66, 216
 Kamionko, Waław 281
 Kania, Leszek 122
 Kapuściński, Wiesław 186, 205
 Kapuśniak, Franciszek 251
 Kardas, Jarosław 122
 Karnibad, Stanisław 160
 Karpiński, Czesław 48
 Karpiński, Stanisław 156–158
 Karp, Stanisław 65, 70, 229, 230, 288, 291
 Kasperski, Józef 76, 205
 Kasprzycki, Tadeusz 166
 Kastenhuber, sierż. 103
 Kaus, Franciszek 47
 Kencbok, Bronisław 76, 205
 Kędzierski, Hieronim 225
 Kędziora, Stanisław 52, 54
 Kiefner, ppor. 29
 Kiersz, Wiesław 94
 Kirchner, strz. 29
 Kleeberg, Franciszek 51
 Klementowski, Stanisław 160, 176
 Klepaczka, Józef 195
 Klewar, Jarosław 102
 Klimmer, Wolfgang 88
 Klingler, ppor. 85
 Klink, Józef 60, 231
 Klink, Stanisław 299

Kłudzewicz, Józef 49
 Kłak, Stanisław 300
 Knop, Ewaryst 49
 Kobylński, Stanisław 40
 Kochański, Ludwik 105, 110
 Kocowski, Bronisław 118, 122
 Kofler, Wilhelm 114
 Kolonna-Walewski, Juliusz, *zob.* Walewski, Juliusz Maria
 Kołodziejczyk, Feliks 202
 Kołodziejski, Jan 251
 Kopeć, Stanisław 281
 Korabiowski, Zdzisław 305
 Korba, Karol 312
 Korczakowski, Stanisław Wilhelm 297
 Korczowski, Edward 189, 290
 Korendo, Stanisław 48, 65, 231, 303
 Kornaus, Władysław 203
 Korol, Michał 56
 Korwin, Maciej 59, 60
 Korzeń, Jan 57
 Kosiński, Wilhelm 35
 Kosmacz, Mikołaj 99
 Kossak, Hilary 186, 191, 203, 214, 285, 287, 292, 296
 Kossakowski, Tadeusz 168, 169
 Kościński, Edward 51, 55, 68, 69, 77, 217, 288
 Kotowicz, Jan 177, 179, 282
 Kowalski, Marian 107
 Kowalski, por. 227, 235
 Kowalski, Stanisław 77, 184, 230, 242, 289, 315, 319
 Kowalski, Włodzimierz 203
 Kownacki, Tadeusz 98
 Kozakiewicz, Michał 254
 Kozik, Zygmunt 51
 Kozłowski, Eugeniusz 19
 Kozłowski, Franciszek 102
 Krafft von Dellmensingen, Hans 117
 Krajewski, Alfons 77, 289, 319
 Kraus, Franciszek 47, 68, 69, 228, 231, 303
 Krechowicki, Tadeusz 154
 Kremer, Hirs 220
 Kress, Hermann 20, 27, 81, 85
 Kreyser, Edward 192
 Krogulski, Włodzimierz 62, 66, 216
 Kryska-Karski, Tadeusz 61

Krzywobłocki, Stanisław 139
 Kubanka, Bronisław 62
 Kubicz, Eugeniusz 56, 57, 172
 Kübler, Ludwig 20, 21, 25–28, 60, 81, 82, 87–89, 95, 184
 Kubski, Jan 310
 Kucia, Przemysław 107
 Kukiel, Marian 188, 227
 Kulisa, Stefan 211
 Kundycki, Leon 191
 Kunkiel, Karol 289
 Kurica, sekr. 128
 Kużas, Wacław 241, 242

Landau, Maksymilian 79, 116, 183, 192, 198, 200, 203, 206, 224, 249, 272, 274, 286, 290, 305, 306
 Langner, Władysław 34, 36, 37, 49, 64, 72–76, 78–81, 96, 106, 110, 116, 117, 158, 166, 176, 188, 199, 206, 207, 222, 236, 244, 245, 283, 290
 Lang, Rudolf 20
 Lauterbach, Andrzej 317
 Lawall, Erich 113
 Leeb, Alfred 89, 117
 Leeb, Wilhelm 89
 Leinwand, Artur 73, 118, 119, 121, 122, 167, 178, 184, 185, 203, 250, 257
 Lenkiewicz, Antoni 46, 80, 81
 Leśniak, Władysław 259
 Leuta, Tadeusz 49
 Lewandowski, Edward 147
 Lewczak, Franciszek 239
 Lewicki, Kazimierz 102
 Libacki, Jerzy 146
 Lipiński, Witold 130
 Lisowski, Aleksander 226
 Lissner, Edmund 192, 203
 Litwiński, Robert 63
 Luchowski, Franciszek 267
 Lurski, Stanisław 205

Łaguna, Stanisław 148, 243
 Łaniewski, Maciej 220
 Łapicki, Mikołaj 165
 Łazarski, Roman 224, 227
 Łebkowski, Mieczysław 205

Łowiński, Marian 280
 Łucki, Jerzy 256
 Łukoski, Kazimierz 179, 180, 193, 256
 Łuniewska, Małgorzata 123

Machlewski, ppor. 260
 Maciaszek, Władysław 205
 Maciejowski, Jan 158
 Maciejuk, Georgiej 308, 312
 Mackiewicz, Tomasz 42, 43
 Maczek, Stanisław 20, 37, 90, 95–98, 105–107, 110, 111, 114, 206, 246, 258, 271, 286
 Maćkowski, Michał 75
 Majewski, Jan 47, 48, 231, 242
 Majewski, Romuald 52, 58, 59, 61, 77, 86, 99, 101–103, 105, 109, 113, 115–117, 260
 Majka, Jerzy 95, 106, 110, 111, 113
 Malberg, Fryderyk 220
 Malec, Jan 205
 Maliszewski, Edward 201
 Małkowski, kpt. 38
 Maresch, Marian Zbigniew 98
 Martyka, Józef 56
 Martynowski, Tadeusz 248
 Mayer, Stefan 161, 163
 Mazurek, Roman Franciszek 96
 Mazur, Grzegorz 67
 Mączewski, Juliusz 58
 Medyński, Pankracy 205
 Mehlem, Jerzy 54, 290
 Meier, sierż. 268
 Melnyk, Teodor 146
 Mendys, Ludwik 42, 65, 215, 224, 234, 236, 267
 Merxmüller, Martin 21, 23, 24, 25, 26, 81, 82, 184
 Michalak, Edward 53
 Michalski, Dionizy 205
 Mikołajczak, Władysław 50
 Mikulaszek, Edmund 130
 Mikułowski-Pomorski, Władysław 62
 Milan-Kamski, Maksymilian 34, 74, 75, 189, 257
 Milej, Edward 220
 Mińkowski, Michał 91, 93–95, 98
 Mochnaczewski, kan. 311
 Modynaczewski, kan. 308

- Möndel, strz. 29
 Moniak, por. 67, 216
 Morawski, Iwan 147
 Morawski, Witold 196
 Morbitzer, Adam 46, 195
 Moszczeński, Zygmunt 93, 94, 96–99, 106, 107
 Moszumański, Zbigniew 120, 122
 Mościński, Stanisław 131
 Mrozek, Stefan 33, 34, 38, 48, 64, 65, 68, 77, 85, 187, 201, 213, 218, 269, 288, 308
 Mroziński, Kazimierz 78, 211, 212, 269, 309
 Müller, Witold 67, 217
 Murasik, Józef 91, 94, 97, 98, 101, 105, 111, 113, 117, 173, 178, 188
 Muszała, Władysław 280
- N**arbut-Łuczyński, Aleksander 75, 192, 256
 Nazgrid, Michał, zob. Wazgird, Michał
 Nechay, Wiktor 205
 Nieczuja-Ostrowski, Marian 63
 Niezabitowski, Tadeusz 61
 Nordhoff, Franz 117
 Nowak, Edward 202, 242, 311
 Nowakowski, Jerzy 107
 Nowosiłski, Leon 140, 141, 243
- O**bierski, Jan 29, 189, 226, 235, 239, 275, 290, 315
 Obuchowicz, Aleksander 45, 48, 52, 55
 Olechnowski, Andrzej 259
 Olszyna-Wilczyński, Józef 37, 38, 41, 162, 170
 Onoszkowicz-Jacyna, Jerzy 203, 232
 Ostrowski, Stanisław 181, 293
 Otrebski, Mieczysław 96, 98
- P**acewicz, Jan 42, 43
 Paczeńskiowski, Jan 189
 Panas, Henryk 57
 Panasiuk, Dymitr 308, 312
 Panek, Adam 317
 Paprocki, plut. pchor. 263
 Parfianowicz, Piotr 53, 55, 68, 69, 109, 115
 Parnas, Jakub 130
 Pasternak, Karol 192
 Paszczuk, Iwan 163
- Patolski, Zygmunt 98
 Pauluk, Julian 35, 60, 99
 Pawluk, Edward 131
 Pawłowski, por. 227, 235
 Pemsel, Max 89
 Petz, Walerian 69
 Piasecki, Julian 162, 196
 Picker, Eghert 26, 27, 29–31, 60, 90, 91, 95, 97, 99, 101–103, 105, 109, 113, 117
 Pietrzyk, Stanisław 38
 Piloty, por. 91
 Piotrowski, ppor. 260
 Plisowski, Konstanty 195, 196
 Płoskuń, Józef 225
 Płosso, Stefan 98, 201, 242, 287, 289, 308, 310, 311, 313
 Podusowski, Stanisław 61
 Pohorecki, Andrzej 248
 Polański, Henryk 305
 Polinkiewicz, Stanisław 56, 57, 59, 77
 Politekowski, Rościśław 175
 Polniaszek, Franciszek 31, 33, 62, 77, 288
 Położynski, Antoni 107
 Pomianowski, Leszek 202, 241, 242, 319
 Popkowski, Władysław 205
 Porwit, Marian 72, 75
 Potocki, Albin 225, 248
 Potz, Włodzimierz 98
 Praszko, kan. 311
 Pretsch, Mieczysław 20, 177, 282
 Prich, Rudolf 25, 33, 34, 56, 72, 73, 76–78, 80, 166, 167, 170, 171, 174–178, 180, 182–184, 188, 190, 193, 198, 199, 206, 207, 244
 Prokopowicz, Rudolf 56
 Przyziński, Jan 167, 177
 Przybylski, Marian 194, 243
 Przybyło, Łukasz 122
 Przygodzki, Józef 178
 Ptaszek, Piotr 312
 Ptaszko, kan. 308
- Q**uandt, kpt. 27
- R**adomski, por. 259
 Radomyski, Adam 66

- Radomyski, Stanisław 91, 94
 Radziewanowski, Demetriusz 72
 Rakowski, Bronisław 74, 75, 193, 196
 Rakowski, Władysław 90
 Rarowski, Aleksander 267
 Rataj, Stanisław 227
 Ratiszwili, Jerzy 42, 66, 205, 229
 Rauscher, Fritz 22, 26, 97, 117, 185
 Rawski, Józef 243, 245
 Reguła, Edward 60, 77, 278, 314, 319
 Riedl, Adam 192
 Rogala-Lewicki, Władysław 276
 Rogoziński, Eugeniusz 261
 Rohmeder, Willi 24, 82, 92, 93
 Romanowski, Hieronim 48, 53
 Romańczuk, kan. 308, 311
 Rosenberg-Łaszkiewicz, Rudolf 192, 305
 Rosłoński, radca 133
 Rosner, Witold 239
 Rössler, Józef 290
 Rożnowski, Stanisław 31
 Różański, ppłk, *zob.* Kościński, Edward
 Rudka, Ludwik 75, 145, 146, 166, 243
 Rudomini, Henryk 267
 Ruschar, Józef, *zob.* Ruszar, Józef
 Ruszar, Józef 65
 Rybaczuk, Mikołaj 65, 265
 Rybka, Franciszek 58
 Rybka, Ryszard 39, 43, 121–123
 Rychlicki, Włodzimierz 211
 Ryś, K., *zob.* Rzyński, Kazimierz
 Rzyński, Kazimierz 25, 33, 34, 36, 72–74, 76, 78, 79, 102, 116, 117, 186, 188, 190, 191, 200, 203, 208, 214, 221, 223, 237, 246–248, 250, 257, 260, 281, 286, 287, 292, 296, 302, 303
- S**adownik, Jerzy 98
 Salb, Edgar 25, 26, 27, 28, 84
 Salisko, Anton 99, 117
 Salminger, Josef 86
 Saloni, Roman 43
 Sambor, Stefan 56
 Samira, Włodzimierz 22
 Samołyk, Mieczysław 201, 205
- Sarnecki, Józef 64
 Sawczuk, Emilian 111
 Sawicki, Kazimierz 168, 169
 Scaevola-Wieczorkiewicz, Waław 75
 Scanzoni von Lichtenfels, (Friedrich) Karl 82, 86, 226
 Schattenhofer, Ludwik 86
 Schmatz, st. strz. 29
 Schmidt, Ludwik 81, 83
 Schmidt, por. 86
 Schober, obf. 84
 Schörner, Ferdinand 20–31, 35, 37, 48, 54, 80, 81, 83, 85, 88–91, 95–99, 101, 102, 103, 109, 110, 114, 117, 184, 196, 207, 209, 223, 227, 265, 302, 303
 Schrage, Ignacy 192, 203, 246, 249, 286
 Schramm, Jan 60
 Schrank, Max 95, 227
 Schröder, ppor. 82, 86
 Schrötter, Karol 55, 183, 239, 274, 316
 Schubert, Józef 245
 Schuhart, Tadeusz 98
 Schuhmann, ppor. 81, 84, 88
 Schury, Otto 82
 Schwarz, Stanisław 65, 215, 267
 Schwender, ppor. 85
 Schwenk, mjr, *zob.* Szwenk, Fryderyk
 Seitz, Adolf 21–27, 29, 82, 96, 99, 101, 105, 110, 113, 185
 Sękowski, Edward 41
 Siemaszko, Józef 251
 Sierow, Iwan 120
 Sigal 254, 296
 Sikorska, Krystyna 73
 Sikorski, Adam 203
 Sikorski, Franciszek 34, 67, 73, 74, 76, 77, 78, 101, 116, 183, 185, 186, 188, 203, 207, 236, 244, 245, 283, 285
 Sikorski, Jan 107, 113, 114
 Skibiński, Franciszek 95–97, 106, 110, 114
 Skinder, Tadeusz 161, 163
 Skrowaczewski, Tadeusz 242, 274, 307
 Skrzydlewski, Józef 161, 163
 Słatyński, Emil 90, 107, 111, 114
 Sławoj-Składkowski, Felicjan 222
 Słomiany, strz. rez. 261
 Smagowicz, Józef 62, 70, 230, 262, 264, 318
 Smereczyński, Władysław 55, 71, 113, 186, 213, 288, 300

- Sobiech, Bolesław 312
 Sobol, Justyn 49
 Sobolewski, Kazimierz 34, 77, 187, 200, 241, 242, 272, 273, 289, 307, 308, 319
 Sokołowski, Jan Maksymilian 46, 80, 81, 291, 309
 Sosnkowski, Kazimierz 20, 31, 34, 36, 53, 54, 60, 70, 72–74, 75, 87, 106, 110, 117, 178, 180, 193–196, 245, 255, 256, 257
 Spaczyński, Stefan 140, 142
 Stampfer, ppor. 88
 Stańko, Aleksander 114
 Stańko, Stanisław 307, 311, 312
 Stawarz, Aleksander 179
 Stawiarski, Kazimierz 51
 Steifer, Marian 78, 203, 284
 Stepan, Kamil 43, 72
 Stępniewski, Romuald 54, 189, 242, 279, 287, 290, 308, 312, 313, 319
 Stojanowski, Alfred 58
 Strowski, Tadeusz 67, 224, 227, 259
 Styliński, Jan 36, 46, 49, 50, 52, 53, 55, 69, 70, 113, 116, 231
 Suchodolski, Józef 244, 261
 Sulikowski, kan. 308, 311
 Suryn, Władysław 54, 68, 69
 Susman, Izak 254
 Süßmann, Hermann 117
 Suszko, Stefan 308, 312
 Suzin, Jerzy 80
 Sym, Tadeusz 58
 Szafran, Jarosław 46, 48, 49, 53, 55, 68, 70, 77, 80, 102, 154, 186, 209, 213, 230, 246, 247, 268, 281, 287, 288, 308
 Szantyr, Wacław, *zob.* Ursyn-Szantyr, Wacław
 Szczepański, ppor. 248
 Szczepański, sekr. 130
 Szczucka, Janina 205
 Szczurowski, Władysław 66, 216
 Szemrowski, Tadeusz 262
 Szmajda, S. 262
 Szulc, Lucjan 49
 Szwacz, Bogusław 205
 Szwarc, Stanisław, *zob.* Schwarz, Stanisław
 Szychowski, Aleksander 47, 139–143, 152–156, 162, 163, 164, 194–196, 243, 280
 Szylling, Antoni 256
 Szymański, Antoni 74, 75, 80
 Szymański, Edward 33, 71, 77, 105, 186, 202
 Ślepecki, Eugeniusz 34, 56, 64, 77, 187, 201, 213, 218, 226, 248, 259, 261, 287, 308, 309
 Śliwicki, Władysław 225
 Śmigły-Rydz, Edward 38
 Thumser, por. 103
 Tokarz, Tadeusz 50, 206, 223, 228, 256
 Tomaszczyk, Mieczysław 290
 Tomaszewski, Witold 248
 Tomeczko, Stanisław 205
 Torliński, Leon 49, 52–54, 62
 Tryzna, Józef 41, 43
 Turek, Stanisław 155
 Turkiewicz, Józef 67
 Tworek, Franciszek 20
 Tyska, Aleksander 149, 156
 Ujejski, Stanisław 157
 Umiaostowski, Roman 161, 163
 Ursyn-Szantyr, Wacław 105, 187, 224, 285, 286, 301, 303
 Utz, Willibald 20, 28
 Vikiel, kan. 276
 Walewski, Juliusz Maria 311
 Wasilewski, Jerzy 106
 Wasilewski, Tadeusz 106
 Waśkiewicz, Bolesław 33, 34, 38, 64, 77, 90, 91, 99, 187, 201, 215, 224–228, 232, 234, 236, 248, 261, 267, 287, 304, 308, 313
 Weber, Otwin 29, 86
 Wecker, Franz 27
 Wehnert, kpt. 108
 Welc, Wincenty 276
 Welz, Władysław 167
 Wesołowski, Andrzej 72, 122, 123, 170
 Węgrzyn, bomb. 276
 Wiatr, Bronisław 96
 Wiatr, Józef 150
 Wierciński, Adam 206

Wierzbiański, Emil 54, 77
Wilk, Seweryn 64, 66, 67, 70, 216, 265, 318
Willinger, strz. 29
Wintergerst, Karl 20
Wissman, Hermann 21, 184
Wiśniowski, Kazimierz 196
Witoszyński, Witold 51
Wittlin, Włodzimierz 47, 48, 51, 52, 68, 217, 231
Włodarczyk, Franciszek 42
Włodarkiewicz, Wojciech 20, 23, 33, 87, 88, 122
Wojdan, Halina 205
Wojtczak, Kazimierz 42
Wojtycza, Janusz 60
Wokacz, Zbigniew 230
Wolny, Dobrosław 226, 235, 262
Woroniecki, Konstanty 229
Woronowicz, Mieczysław 48, 231
Wrześniowski, Edward 78, 203
Wysocki, Władysław 48, 69, 71, 239
Wyszczelski, Lech 20

Zagórski, Stefan 199, 205
Zagrajski, Sylwester 290
Zajac, Józef 139, 157
Zajączkowski, Zdzisław 51
Zaniewski, Jerzy 62, 67, 224, 265
Zaremba, Jan 261, 263
Zaremba, Stanisław 61, 260

Zarembiński, Wiktor 111
Zarzycki, kan. 276
Zawadzki, Tadeusz 122
Zawirski, Mieczysław 312
Zegler, Edward 136
Ziach, Stanisław 158
Zieliński, Karol 224
Zieliński, Stanisław 60, 228
Ziemski, Zdzisław 105, 106
Zimmer, Alfred 229, 248, 262, 264
Zimmer, Richard 28, 92
Zimmerer, Johann 28
Zimmerer, Alfons 108
Zimmermann, por. 95
Zimny, Mariusz 83, 123
Zintel, Eugen 88
Ziober, Stanisław 203, 263
Złotko, Józef 308, 311
Zohn, Włodzimierz 220
Zulauf, Juliusz 74
Zwil, Roman 271

Żabski, Modest 75, 78
Żak, Stanisław 103, 105
Żegota-Kniażewski, Eugeniusz 205
Żmudziński, Jan 50
Żukrowski, kan. 276
Żygadło, inż. 130

Skorowidz nazw geograficznych

320, wzg. 229, 232

324, wzg. 31, 49, 53–55, 90, 91, 94–98, 101, 103, 105–107, 109–111, 114–117, 229, 232–234, 237, 246, 258, 261, 263, 267, 281, 286, 287, 304, 305, 307, 308, 310, 311, 313

325, wzg. 53, 313

328, wzg. 90, 91, 97, 101, 102, 107–109, 111, 114, 116

343, wzg. 224, 225, 267

357, wzg. 105, 106, 111

360, wzg. *zob.* Pryska, wzg.

388, wzg. 263, 300, 301, 303

Anglia, *zob.* Wielka Brytania

Augustów 37, 196

Auschwitz 231

Balice 180, 193

Baranowicze 47, 50, 51, 140, 152, 153, 163–165

Barszczowice 33

Bartatów 22, 27

Basiówka 170

Basiówka, lotn. 165, 166

Basznia, st. kol. 149

Bednarka 51

Bednarówka 226, 241, 272

Bełz 168

Bełzec 160, 176

Berezowica k. Tarnopola 156, 256

Berlin 80

bezymienne wzgórze, *zob.* 328, wzg.

Białoruś 222

Białystok 46, 152, 164

Bielsk Podlaski 46, 47, 50, 51, 150, 153, 154

Biłgoraj 197

Bircza 179, 180, 193

Bolechów 137, 259, 283

Borki pod Brzuchowicami 222

Borysław 166, 167, 193, 298

Bóbrka 75, 195, 211, 226, 243, 281

Bóbrka, pow. 146

Brody 137, 151, 192

Broszniów 151

Broszniów Dolina 151

Brześć n. Bugiem 35, 37–39, 44–47, 51, 56, 140, 142, 143, 145, 148, 151, 153, 155, 156, 158, 165, 168, 169, 170, 195, 196, 280

Brzeziny 176, 177, 178

Brzeżany 22, 150

Brzeżany, lotn. 165

Brzozów 227

OBRONA ŁWOWA 1939

Brzuchowice 33, 53, 54, 60, 69, 88, 94, 97, 102, 106, 107, 190, 207, 215, 246, 260–262, 265, 281, 286, 287, 300, 302–304
brzuchowicki las 97, 105
Buczacz 150
Buczacz, pow. 136, 138, 146, 163
Buczały 156
Budśław 44
Budśław, st. kol. 140, 141
Bug, rz. 37, 50, 168, 169
Bukareszt 156, 157, 158
Busk 161, 165, 211
Busk, lotn. 165, 166

Charków 236, 304
Chełm Lubelski 148, 162, 169, 280
Chlebowice 146
Chodorów 226, 281, 298
Chołojów 150
Chryplin, st. kol. 144, 282
Chyrów 20, 26, 179, 180
Cuniów, lotn. 165
Czechosłowacja 197
Czeremcha 46, 47, 140, 150, 153, 154
Czerniowce 157
Czerniowce, lotn. 165
Czortków 137, 138, 145, 171
Czułowice 159, 174

Dawidów 130, 259
Dąbrowica 159, 172
Dęblin 33
Dniestr, rz. 37, 75, 149, 158, 159, 167, 168, 183, 257
Dobrohosta 282
Dobromil 20, 179, 180, 256
Dobrosin 90, 96, 196
Dobrostany 85, 89, 175, 176
Dojlidy 46
Dolina 211
doliniański (Dolina), pow. 282, 283
Dołhołuka 163
Doroszów 303
Doroszów Wielki 117
drohobycki, pow. 163

Drohobycz 166, 167, 171, 174, 177, 179, 180, 193, 243, 255, 259, 281, 282, 298
Dubica, st. kol. 170
Dubiecko 180, 193
Dubienka 168
Dublany 31, 33, 47–51, 101, 102, 105, 106, 113, 190, 286, 287
Dublany, st. kol. 33, 217, 224, 225, 231
Dubno 51, 192
Dubowce 149
Dynów 178
Dzibulki 160, 172, 188

Egipt 78

Frampol 197
Francja 33, 67, 78, 90, 106, 107, 145, 156, 157, 214

Gaj 262
Gliniany 282
Grodno 37–41, 45, 140, 141, 147, 151–153, 161, 162, 164, 169, 170, 190, 197, 285
Grodzieńszczyzna 20, 33, 37, 39, 43, 120
Gródek Jagielloński 27, 28, 56, 80, 81, 87, 92, 140, 143, 144, 151, 158, 159, 171, 173, 175, 176, 183, 197, 211, 258
Gródek Jagielloński, pow. 136
Gruszów 147
Grzęda 33, 97, 107, 117, 246
Grzęda, folw. 94
Grzybowice 33, 60, 88, 97, 101, 106, 116, 117, 190
Grzybowice, kol. 117
Grzybowice Wielkie 105, 106

Hajnówka 47, 50, 51
Hamulec 117
Hołosko 27, 30, 31, 37, 52, 59, 60, 71, 82, 84, 89, 90, 93, 95–99, 101–103, 105, 106, 109, 110, 115, 117, 120, 137, 198, 207, 209, 213, 222, 223, 227, 232, 244, 246, 258, 260, 261, 264, 268, 281, 286, 287, 300–302, 309
Hołosko, klasztor 101
Hołosko, las 106
Hołosko, sanatorium 54, 144, 207, 225, 246, 313
Hołosko Duże, *zob.* Hołosko Wielkie

Hołosko Małe 73, 97, 99, 103, 109, 115, 116, 225, 232, 261, 264, 267, 268, 307, 308, 310, 311
 Hołosko Wielkie 52–54, 58, 60, 61, 73, 97, 98, 99, 101, 103, 105, 109, 115, 116, 207, 227, 229, 233, 234, 237, 246, 261, 267, 268, 279, 285–287, 302–304, 307, 308, 310, 311, 313, 314
 Hołosko Wielkie, cm. 53, 54, 94, 115
 Hołostków 282
 Hołostków, dw. kol. 282
 Horniki, pow. stanisławowski 151
 Horyniec 178
 Horyń 140
 Hrubieszów 169, 194, 256
 Huta Zielona 176

Iwieniec 44

Jamelna, folw. 175
 Jampol 222
 janowskie, lasy 79, 176
 Janów (ob. Iwano-Frankowe) 90, 92, 96, 106, 158–160, 171–173, 175, 176, 182, 188, 190, 197, 271
 Janów Starzyska 176
 Jarosław 171, 179
 Jaryczów Nowy 90, 96
 Jaryczów Stary 90, 96
 Jaryna 175
 Jaworów 26, 92, 144, 147, 173, 176, 179, 180, 193, 197
 Jezupol 149
 jędrzejowski, pow. 145

Kalinów 21, 177, 184
 Kalinówka 185
 Kaltwasser, *zob.* Zimna Woda
 Kałusz 282
 Kałusz, pow. 282
 Kamienica 51
 Kamienna Nowa 152
 Kamienobród 87, 136
 Kamienobród Polski, las 223
 Kamionka Strumiłowa 49, 50, 138, 159, 161, 194, 231, 309
 Kanada 231
 Karaczynów 294

Katowice 175
 Kiwerce 280
 Kleszczele 46, 150
 Knyszyn 152
 Kobryń 35
 Kołki 51
 Kołodruba 159
 Kołomyja 137, 138, 145, 157, 162, 222, 282
 Komar 156
 Komarno 21, 87, 158, 159, 166, 174, 182, 183, 188
 Koniuszki Siemianowskie 22, 298
 Koniuszków 192
 Kopyczyńce 150, 156
 Korszów 282
 Kostopol 51
 Kowel 51, 140, 153, 194, 280
 Kozaczka, gaj. 183
 Koziełniki 230, 260
 Krakowiec 179, 190
 Kraków 26, 132, 162, 165, 171, 245, 256
 Krasiczyn 193
 Krasne 33, 41, 44, 47, 155, 192, 194, 243, 257, 280, 309
 Krasne, st. kol. 154, 256, 257
 Krasne n. Uszą 52
 Krechów 90, 96
 Krosno 135
 Krzemieniec 140
 Kulczyce 282
 Kulików 31, 37, 88–90, 95–97, 101, 102, 105, 106, 107, 113, 115, 117
 Kulików, st. kol. 151, 156
 Kurowice 259
 Kutry 157

Łaszk Murowane 102, 105, 229, 233, 285, 286, 287, 303
 Lenino 48
 Lesienice 131, 223, 230, 261
 Lewandówka 27, 29, 261, 262, 265, 275–277, 302, 307, 313, 314
 Leżajsk 173, 179
 Lida 44, 136, 140, 147
 Lisznia 282
 Litwa 38
 Londyn 122

Lubaczów 56
 Lubelszczyzna 170
 Lubień 151
 Lubień Wielki 22, 156, 159, 171–173, 175, 185, 193,
 196, 197, 259
 Lublin 76, 140, 145, 146, 149, 151, 154, 163
 Luboml 169
 Lutowska 243
 Lwów, *zob. passim*

Łanowice 177
 Ławczyce 183
 Ławrów 171, 177
 Łomna 243
 Łosośna, st. kol. 164
 Łódź 138–141
 Łuck 72, 74, 157, 166, 168, 192, 194, 211
 Łuniniec 35, 51, 140, 152–155, 169
 Łysa, w. 147, 162

Macoszyn, st. kol. 151
 Magierów 160, 176, 182, 188, 190, 302
 Majerówka 49, 131, 225, 228, 229, 236, 263, 304
 Malechów 35, 48, 54, 88, 101, 103, 105, 106, 108, 254,
 258, 263, 264, 271, 286, 287, 299, 305
 Malechów, cm. 114
 Maliczki 260
 Małowanka 22, 184, 259
 Małkowice 175
 Małopolska Wschodnia 63
 Mąkowska 259
 Medyka 180
 Medyka, las 193
 Meklemburgia 197
 Melkin, lotn. 165
 Michałowszczyzna, *zob.* 357, *wzg.*
 Miednoje 63
 Mierzwica 156
 Mikołajów 168, 259
 Mikołowice, *zob.* Mużyłowice
 Mikulińce 256
 Mińsk Mazowiecki 46
 Młynowce 82, 92, 93, 101, 105, 113, 226, 235, 263, 301
 Młynowce, młyn 82

Moderówka 135
 Modrycz 282
 Mołodeczno 52, 140
 Morszyn 137
 Moskwa 194, 222
 Mosty 152, 157, 158
 Mosty Wielkie 63, 196
 Mozyr 222
 Mużyłowice 176, 193

Nadwórna 282
 Narew, rz. 46
 Nawaria 223
 Nawaria Glinna 33, 223
 Niemcy 23
 Niemirów 147, 173, 176, 196
 Niżankowice 179, 180
 Nowa Wieś 182
 Nowa Wilejka 41, 44, 45, 52, 262, 263, 301
 Nowe Miasto 193
 Nowoświęciany, st. kol. 140, 141
 Nowy Jork 122
 Nowy Sącz 257

Oble, wzgórze, *zob.* 328, *wzg.*
 Obroszyn 259
 Oleszyce 179
 Oleśnica 128
 Orańczyce 51
 Orańczyce, st. kol. 51
 Osowiec 37
 Ostaszków 63
 Ostróg 140
 Ostrów k. Szczerca 133
 Ostrów, w. 127
 Oświeca 227, 262, 299
 Oświeca, folw. 260, 300
 Oświeca, las 62, 226, 258, 262, 299, 302
 Ożydów 151, 256

Paryż 111
 Pełtew, rz. 53, 72, 95, 103, 232, 254, 262, 264, 281, 308,
 311
 Persenkówka 187, 213, 281

Persenkówka, st. kol. 33
 Pierwsza Wólka 263, 301
 Pińsk 35, 168
 Pirogówka 226, 258, 262, 263, 299–301, 303
 Pirogówka, las 258, 262
 Piszcz 169
 Podborce 102, 261, 281, 286, 287, 303
 Podhajce, pow. 147, 162
 Podhajczyki 242
 Podzwaczywce 182, 183
 Polska 38, 157, 214
 Porzecze, st. kol. 151
 Postoły 46
 Praga, dz. Warszawy 46
 Prusy, w. 303
 Prypeć, rz. 37, 168
 Pryska, wzg. 236, 263, 301
 przedwzgórze, *zob.* 328, wzg.
 Przemyśl 27, 28, 74, 87, 144, 159, 171, 178–180, 193, 194, 196, 197, 220, 281, 282
 Przemyślany 281
 Przemyślany, pow. 282
 Przeworsk 155
 Przyłbice 176
 Pszczyna 61, 63

Radom 149, 154
 Radymno 171, 179, 196, 282
 Radziechów 150
 Radziwiłłów 50
 Rawa Ruska 88, 96, 146, 147, 149, 156, 160, 161, 167–169, 171–173, 176, 178, 188, 189, 196, 255
 Rawa Ruska, dw. kol. 148
 Rawicz 203, 205
 Rodatycze, st. kol. 144, 149
 Rohatyn 150, 281, 298
 rohatyński, pow. 146, 283
 Rokitno 140
 Rosja, *zob.* ZSRR
 Rozdół 282
 Rozwadów 149, 259
 Równe 35, 47, 51, 140, 194, 280
 Rudki 21, 22, 174, 177, 184, 185, 188, 193, 258, 259, 298
 Rudnia Poczajowska 50

Rudno 27, 81, 82, 84, 85, 105, 113, 243
 Rumunia 67, 156, 157, 158, 165
 ryglowe, wzgórze, *zob.* 328, wzg.
 Rzeczyczany 176
 Rzeszów 140, 141, 149, 155, 178, 309
 Rzęsna 281
 Rzęsna Polska 84, 85, 113, 198, 265, 268, 278, 299, 302, 307
 Rzęsna Ruska 37, 79–82, 84, 85, 89, 92, 93, 113, 198

Sambor 20, 21, 25, 26, 147, 151, 174, 177, 179–181, 184, 188, 193, 196, 197, 243, 256, 258, 281, 282, 298
 Sambor, pow. 136
 Sandomierz 179
 Sanok 135, 179, 282, 309
 San, rz. 56, 171, 178, 179
 Sarny 35, 51, 140, 152, 153, 158, 194, 280
 Sądowa Wisznia 87, 149, 173, 176, 193
 Sądowa Wisznia, st. kol. 144
 Sianki 156
 Sichowska Wólka 241, 271
 Sichów 63, 78, 80, 86, 92, 93, 101, 105, 113, 130, 213, 226, 230, 235–237, 241, 258, 260, 261, 263, 269, 271–273, 279, 299–303, 306, 307
 Siedlce 46, 122, 140
 Sienkiewiczze 140
 Skniłów 82, 128, 131, 133, 144, 224, 226, 240, 272, 275, 278, 299, 302, 314
 Skniłów, lotn. 110, 127, 146, 148, 166, 180, 194, 224, 303, 304, 314
 Skniłówek 82, 226
 Sławsko 168
 Smereków 96, 101, 105, 107, 113
 Sokal 168, 169, 194, 216
 Sokolniki 86, 92, 93, 101, 105, 113, 187, 224, 226, 235, 241, 257, 258, 260–264, 268, 271–273, 279, 299, 300, 302, 303, 306, 307
 Sokolniki, cm. 261
 Sokolniki, las 226, 235
 Sokołów, pow. Stryj 138
 Sołonka 260, 262
 Sołonka Wielka 187
 Sopotyzyn 90, 96, 101, 105, 106, 113
 Sól 197

OBRONA LWOWA 1939

Sroki Lwowskie 102, 275, 285, 286, 287, 303
Stanisławów 20, 34, 75, 136, 137, 144, 145, 157, 165, 175, 211, 243, 256, 317
Stanisławów, dw. kol. 144
Stanisławów, lotn. 165, 282
Stanisławów, pow. 151
Starachowice 309
Stara Ropa 136
Starobielsk 271, 304
Stary Sambor 171
Starzawo 25
Starzyska 176
Stawczany 257
Stawki 172, 281
Stojanów 194, 254, 264
Stołpce 140
Strabla 46, 51
Stradcz 173, 175, 176, 182, 190
Stratyn 146
Stryj 26, 33, 56, 61, 138, 145, 147, 159, 166–168, 171, 174, 177, 193, 226, 255, 259, 281, 282, 298
Stryj, pow. 138, 163
Strzelsk, st. kol. 51
Suchodoły k. Krosna 135
Suraż 46
Suwalszczyzna 43
Szack 169
Szczercz 133, 172, 173, 259
Szepietówka 222

Śniatyn 144, 157, 282
Śrem 59

Tarnopol 75, 137, 144–146, 155, 192, 211, 222, 256
Telacze 259
Tołcze 46
Truskawiec 259
Turka 243, 282
Turośl 46
Twer 63

Ukraina 222
Ulaniszek, potok 263
Ustianowa 20

Usza, rz. 52
Usza, st. kol. 141

Wajatyce 298
Warszawa 26, 33, 42, 46, 50, 58, 72–76, 78, 122, 140, 141, 146, 163, 205, 310
Watykan 214
Werba 47
Werechol 146
Wereszyca, rz. 22, 30, 37, 56, 59, 72, 73, 82, 87, 88, 144, 151, 156, 158, 159, 168, 171–176, 180, 181, 182, 188, 190, 193, 198, 222
Westerplatte 132
Wielka Brytania 98, 114, 145, 156, 214
Wielki Las, las 236
Wierzbiany 176
Wilejka, st. kol. 141
Wileńszczyzna 20, 33, 37, 43, 120
Wilno 38, 42, 44, 45, 80, 136, 140–142, 151–155
Winniki 62, 71, 82, 86, 88, 184, 226, 228, 230, 258, 259, 263, 270, 300, 301, 303
Winniki, las 184
Wisenberg, *zob.* Wszemberg
Wiszenka 182, 190
Witkowice 298
Witwica 282, 283
Włodawa 169
Włodzimierz Wołyński 37, 47, 140, 155, 157, 165, 169, 194, 256
Wojtkowa 179
Wola Dobrostańska 159, 294, 295
Wołkowysk 47, 140, 152, 153, 164, 194
Wołożyn, st. kol. 140, 141
Woronienki 50, 256
Wółka I, *zob.* Pierwsza Wółka
Wrocław 132
Wróble, w. 135
Wszemberg 162
Wysokie Litewskie 47
wzgórze ryglowe, *zob.* 328, *wzg.*

Zadwórze 304
Zaleszczyki 157
Załucze 144

- Zambrów 241
 Zamość 35, 39, 169, 171, 230
 Zapytów 33, 190, 201
 Zaszków 117
 Zatoka 175
 Zbaraż, pow. 138
 Zbieranka 94, 96, 98, 227, 233, 234, 304
 Zboiska 27, 28, 30, 31, 37, 48, 49, 51–55, 60, 73, 79, 89–92, 95–99, 102, 103, 105–110, 113–117, 120, 185, 207, 215, 217, 223–225, 229, 232, 234, 236, 246, 254, 258, 261, 264–267, 281, 285, 286, 287, 302, 303, 307, 310, 313
 Zboiska, cm. 94
 Zboiska, klasztor 313
 Zboiska, wzg. 24
 Zdobunów 51, 140, 154, 155, 280, 309
 Zielonka 72
 Zimna Woda 27, 28, 81, 82, 92, 93, 105, 113, 144, 185, 187, 197, 224, 226, 257, 259
 Złoczów 35, 49, 50, 75, 79, 137, 138, 145, 161, 192, 226, 228, 239, 256, 257, 260
 ZSRR 52, 55, 57, 74, 103
 Zubrza 226, 241, 260, 262, 271, 273, 300, 303, 306, 307
 Związek Sowiecki, *zob.* ZSRR
Żołudek, lotn. 147
 Żółkiew 31, 37, 88–90, 106, 145, 156, 158, 160, 162, 171–173, 176, 178, 188, 196, 197, 206, 211, 228, 271
 Żółkiew, pow. 151
 Żurawica 22, 94, 227
 Żydaczów 75, 150, 166, 167, 259, 282, 298
 Żydatycze 47
 Żydatycze, st. kol. 33

Skorowidz toponimów i obiektów Lwowa

3 Maja, ul. 52, 77, 129, 217

6 Szpital Okręgowy 77

22 Stycznia, ul. 261

29 Listopada, ul. 47, 77, 216, 227, 228, 231, 241, 257,

259, 260, 272, 297, 299, 302, 314

374, *wzg.*, *zob.* Kortumowa Góra

Akademia Rolnicza 77

Akademicka, ul. 182, 251

Andrzeja Potockiego, ul. 216, 240, 272, 277, 307

Anny św., ul. 228

Baczeńskiego, pl. 134

Bartosza Głowackiego, ul. 130

Batorego, ul. 77, 227, 246, 247

Batorówka 262, 265

Bazyliank, klasztor 264, 269, 318

Bema, koszary 129, 275, 290

Bema, pl. 134

Bema, ul. 229, 230, 292

Bernardyński, kościół 318

Bernardyński, pl. 77, 208

Bilińskich, ul. 134, 265

biłohorska, szosa 299

Biłohorska, ul. 25

Biłohorszcze, las 198, 258, 265, 275, 278, 279, 307

Błonie, ul. 265

Bogdanówka 26, 81, 224, 282, 300, 301, 303, 313

Bogdanówka, folw. 240

Borkowskich, ul. 209, 228, 229, 230, 265

Bourlarda, ul. 77, 185, 187, 188, 191, 198, 202, 245, 251, 285, 290

Bursa Grunwaldzka 131

Cerkiewna, ul. 299

Cytadela 77, 185, 202, 213, 225, 230, 271, 288, 309

Czarneckiego, ul. 291

Czerniowiecki, Dworzec 133

Czerwony Klasztor 77

Dąbrowskiego, pl. 129

Dominikański, kościół 318

Dom Inwalidów 216, 229, 230

Dublany 77

Dunin-Borkowskich, ul., *zob.* Borkowskich, ul.

Dworzec Główny 25, 76, 83, 133, 161, 192, 197, 213, 265, 275, 317

Dworzec Towarowy 133

Dzielnica I (Halickie) 129, 131

Dzielnica II (Krakowskie) 130, 134

Dzielnica III (Żółkiewskie) 134, 238, 254
 Dzielnica IV (Łyczakowskie) 131, 186, 231
 Dzielnica VII (Sygniówka) 128, 131, 133, 134, 228
 Dzielnica VIII (Zamarstynów) 53, 58, 61, 90, 99, 131, 223, 224, 227, 237, 239, 246, 254, 258, 262, 264, 281, 286, 287, 302, 308, 311

Elżbiety św., kościół 25, 209, 242, 318

Fabryczna, ul. 24, 299
 Focha, al. 240, 242, 265, 272, 277, 278, 307, 313
 Franciszkańska, ul. 77
 Fredry, ul. 293, 294
 Furgalskiego, ul. 134

Gipsowa, ul. 228, 265
 Głowińskiego, ul. 218
 Gołębia, ul. 300
 Gorzkowska, ul. 226
 Góra Grunwaldzka 258, 262
 Góra Kleparów, *zob.* Kortumowa Góra
 Góra Stracenia 48, 186, 216, 228, 307, 310, 313
 Góra Straceńców, *zob.* Góra Stracenia
 Grochowska, ul. 225, 227, 228, 235, 241, 257, 259, 260, 264, 265, 269, 272, 279, 299–301, 303, 307, 314
 Gródecka, roгатka 24
 Gródecka, ul. 24–26, 33, 47, 73, 77, 81, 82, 128, 131, 133, 134, 182, 186, 224, 229–231, 240, 242, 257, 272, 275, 277, 278, 292, 300, 303, 304, 307, 313, 317
 Grunwaldzka, ul. 277, 307

Halicka, ul. 247
 Halicki, pl. 292
 Hauke Bosaka, ul. 220
 Hausmanna, Pasaż 135
 Hermana J., ul. 77

Inwalidów, pl. 277

Jabłonowskich, ul. 77, 199, 288, 294
 Jagiellońska, ul. 225, 232, 288, 292
 Jakuba Hermana, ul. 182, 215, 287
 Jałowiec 236, 262, 299
 janowska, droga 29, 34, 200, 226, 292, 295, 299

Janowska, ul. 33, 134, 192, 213, 216, 224, 225, 235, 240, 242, 262, 265, 275, 292, 294, 313, 315
 Janowski, cm. 28, 29, 48, 52, 82, 207, 228, 231, 239, 265, 275, 317
 Janowskie, dz. 281
 Jasna, ul. 134
 Jazłowieckie, koszary 281
 Jura św., pl. 77, 217, 225

Kajzerwald 62
 Karmelicka, ul. 277
 Kasprowicz, ul. 135
 katolicki, cm. 52
 Kazimierza Wielkiego, ul. 130, 182
 Kazimierzowska, ul. 292
 Kętrzyńskiego, ul. 24, 224
 Kleparowska, ul. 56, 57, 64, 77, 134, 209, 215, 216, 225, 229, 230, 287, 294
 Kleparowski, cm. 54, 232
 Kleparowski, dw. kol. 279, 294, 295, 307
 Kleparowskie, koszary 57
 Kleparów, dz. 57, 60, 62, 97, 131, 133, 225, 232, 258, 260, 261, 274, 299, 300, 303, 307
 Kłuszyńska, ul. 294
 Kniaziewicz, gen., ul. 262
 Kochanowskiego, ul. 230, 261, 293
 Komisariat PP I 182
 Komisariat PP II 182, 294
 Komisariat PP III 182
 Komisariat PP IV 182
 Komisariat PP IX 182, 254
 Komisariat PP Łyczaków 300
 Komisariat PP V 182
 Komisariat PP VI 182
 Komisariat PP VII 182
 Komisariat PP VIII 182
 Komisariat PP w Kleparowie 300
 Komisariat PP X 182
 Konarskiego, szkoła 77
 Konduktorska, ul. 81, 224
 Konopnickiej, ul. 77, 287
 Kopytkowa, ul. 128
 Kordeckiego, ul. 134, 182, 186
 Korpus Kadetów 77, 205, 241, 288

Kortumowa Góra 25, 27–30, 33–35, 48, 53, 54, 56–58, 60, 62, 73, 81–85, 88, 89, 92, 93, 95, 99, 101, 102, 105, 113, 209, 216, 227, 231, 237, 265, 268, 275, 279, 281, 299, 302–304, 307, 313, 314
 Kortumówka 310, 311
 Koszarowa, ul. 53, 216
 koszary 6 dyonu panc. 213
 koszary 6 pac 225
 koszary 14 puł (Jałowiec) 50, 52, 71, 77
 koszary 14 puł (Łyczakowska) 63, 77, 262
 Kościuszki, Ogród, *zob.* Kościuszki, Park
 Kościuszki, Park 49, 77, 185, 217, 229–231, 242
 Kościuszki, ul. 77, 288
 Krakowska, ul. 247
 Krasickich, ul. 133
 Kraszewskiego, ul. 218
 Króla Leszczyńskiego, ul. 128, 209, 229, 230
 Królowej Jadwigi, gimnazjum 77
 Krótka, ul. 128, 131
 Krupiarska, ul. 299
 Krupińskiego, ul. 186
 Krzywczycy 213, 242, 254
 Krzywczycy, las 131
 Krzywczycza, droga 299
 Kubali, ul. 62, 227
 Kulparkowska, ul. 24, 26, 33, 224, 265, 279, 300, 301, 303, 307
 Kulparków, cegielnia 272, 277
 Kulparków, dz. 26, 193, 224, 225, 241, 257, 258, 259, 262, 272, 281, 297, 298, 299, 300, 302, 314
 Kulparków, zakład dla umysłowo chorych 128
 Kurkowa, ul. 77, 177, 182, 199, 277

Legionów, ul. 292
 Lelewela, ul. 77, 173, 184, 294, 295
 Lubeckich, ul. 299
 Lubieńska, ul. 224
 Lwowska, ul. 301
 Lwowskich Dzieci, ul. 24, 265
 Lwowskie Przedmieście 175

Łąckiego, ul. 182
 Łyczakowska, ul. 33, 71, 77, 202, 220, 253, 261
 Łyczakowski, cm. 34, 74, 299

Łyczakowski Dworzec 133
 Łyczaków, dz., *zob.* Dzielnica IV (Łyczakowskie)
 Łyczaków, Górny 133
 Łysa Góra 103

Magdusia, *zob.* Marii Magdaleny św., szkoła
 Marii Magdaleny św., kościół 77
 Marii Magdaleny św., szkoła 61, 77, 299
 Mickiewicza, ul. 240, 272, 277, 307
 Miodowa Góra 226
 Misjonarski, pl. 133, 237
 Monopol Spirytusowy 134, 192

Nabielaka, ul. 294
 Na Błonie, ul. 213
 Nowy Świat, ul. 303

Obertyńska, ul. 310
 Obrońców Lwowa, cm., *zob.* Łyczakowski, cm.
 Obwodowa, ul. 279, 307
 Ochronek, ul. 230
 Ogrodnicza, ul. 258
 Ossolineum 49, 118, 229, 231
 Ossolińskich, ul. 118
 Ostrołęcka, ul. 229, 230

Panieńska, ul. 133
 Park Towarzystwa Zabaw Ruchowych 228
 Pasięki Miejskie 52, 226, 237, 258, 261, 263, 281, 301, 302
 Pełczyńska, ul. 199, 293
 Pełtewna, ul. 293
 Petrykiewicza, ul. 133
 Piekarska, ul. 218, 220, 230, 245, 292
 Pierackiego, ul. 128, 134, 229, 230, 240
 Pijarów, ul. 186, 218
 Pilichowska, ul. 134
 Pilichowskie, Grunta 225
 Piłsudskiego, ul. 247, 293
 Piotra i Pawła św., ul., koszary, *zob.* koszary 14 puł (Łyczakowska)
 Podgórze, dz. 304
 Podolski, Hotel 77
 Podzamcze, Dworzec 33, 133, 162, 190, 192, 224, 254, 255, 271, 296, 304

Podzamcze, dz. 33, 54, 134
 Pohulanka, dz. 58, 130, 198, 226, 281, 293, 302
 Pohulanka, las 261
 Politechnika 77, 216
 Ponińskiego, ul. 227
 Potockiego, ul. 77

Radziszewskiego, ul. 294
 Rejtana, ul. 232, 288
 RKS, boisko 26, 224, 265
 Rozwadowskiego, ul. 182, 220, 247
 Rutowskiego, ul. 291
 Rynek, ul. 246, 247, 297
 Rzeźnicka, ul. 292

Sakramentek, ul. 220, 230, 294
 Sapięhy Leona, ul. 77, 216, 240, 242, 272, 277, 287, 307
 Sapiężanka, st. kol. 201
 Schleichera, cegielnia 267
 Sichowska, ul. 226, 269
 Sienkiewicza, ul. 256
 Słoneczna, ul. 292, 302
 Słowackiego, ul. 77
 Snopkowska, ul. 199, 241, 271, 293
 Snopków 74, 262, 264
 Steinberg, *zob.* Kortumowa Góra
 Stryjska, ul. 33, 225, 226, 229, 235, 241, 242, 260, 261, 264, 268, 271, 302
 Stryjski, park 129, 227
 Strzelecki, pl. 242, 294
 Sygniówka, *zob.* Dzielnica VII (Sygniówka)
 Sygniówka Wlk. 131, 133, 300, 301
 Sykstuska, ul. 187
 Szewska, ul. 134
 Szkoła Kadetów, *zob.* Korpus Kadetów
 Szpitalna, ul. 134
 Szpital Powszechny 248
 Szpital wojenny-epidemiczny nr 602 77
 Szpital wojenny nr 601 77
 Szpital wojenny nr 603 77
 Szpital wojenny nr 604 77
 Szpital Wojenny nr 801 77
 Szymonowicza, ul. 77, 216

Świętego Ducha, cerkiew 318

Świątokrzyska, ul. 134

Targowy, pl. 133

Teatr Skarbka 199

Teatyńska, ul. 77, 134, 158, 199, 225

Torosiewicza, ul. 225

Unii Lubelskiej, kopiec 103

Uniwersytet Lwowski 77, 199, 217, 288

Wały Hetmańskie, ul. 199

Warszawska, ul. 258, 261, 267

Weysenhoffa, ul. 134

Wiarusów, ul. 128

Wierzbickiego, ul. 135

Wilhelma Starcka, ul. 131

Winnicka, szosa 227

Wulecka, ul. 58, 199, 242, 293

Wulka 33, 34, 214, 228, 300, 303

Wysoki Zamek 74, 79, 103, 200, 203, 309

Zadwórzeńska 209, 228, 265, 297

Zamarstynowska, drożdżownia 54, 258

Zamarstynowska, ul. 56, 57, 77, 134, 182, 242, 249, 261, 304

Zamarstynowski, cm. 258

Zamarstynowskie Błonia 301

zamarstynowskie, koszary 77

Zamarstynów, *zob.* Dzielnica VIII (Zamarstynów)

Zamknięta, ul. 77

Zielona, ul. 33, 62, 77, 118, 226, 230, 247, 249, 262, 264, 269, 287, 293, 294

Zielone 262, 264

Zimorowicza, ul. 131, 133

Zniesienie, dz. 53, 133, 134, 286, 287

Zofii św., szkoła 131

Zubrzeńska, droga 300

Zyguntowska, ul. 292

Żródlana, ul. 134

Żółkiewska, szosa 53, 224

Żółkiewska, ul. 182, 242, 249, 254, 272, 296

żydowski, cm. 29, 52, 82, 92, 93, 239, 242, 268, 302, 313